

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

METALNA INDUSTRIJA VARAŽDIN, VARAŽDIN

Varaždin, srpanj 2002.

SADRŽAJ

strana

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću	2
2.2.	Statusne i druge promjene	4
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	4
3.1.	Odluka o pretvorbi	4
3.1.1.	Razvojni program	5
3.1.2.	Program pretvorbe	5
3.1.3.	Izveštaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	6
3.1.4.	Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća	6
3.2.	Rješenje o suglasnosti na pretvorbu	10
3.3.	Provedba programa pretvorbe	10
3.4.	Upis u sudski registar	12
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	12
4.1.	Dionice uz popust	12
4.2.	Dionice bez popusta	13
4.3.	Dionice iz portfelja fondova	16
4.3.1.	Dionice iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju	16
4.3.2.	Dionice iz portfelja fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja	17
4.4.	Otkup i prodaja vlastitih dionica	18
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA	19
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	19
5.2.	Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	20
6.	OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	25
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	26
6.2.	Ocjena postupaka privatizacije	27
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	31

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

Klasa: 041-03/01-01/788

Urbroj: 613-07-02-15

Varaždin, 23. srpnja 2002.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA METALNA INDUSTRIJA VARAŽDIN, VARAŽDIN

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Metalna industrija Varaždin d.o.o., Varaždin.

Revizija je obavljena u razdoblju od 12. studenoga 2001. do 23. srpnja 2002.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Postupke pretvorbe i privatizacije reguliraju sljedeći zakoni i propisi:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92 16/93, 94/93, 2/94, 9/95),
- Zakon o poduzećima (Narodne novine 53/91, 58/93),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99, 52/00),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97, 34/99, 52/00),
- Zakon o Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (Narodne novine 18/90 i 19/91),
- Stečajni zakon (Narodne novine 44/96, 29/99 i 129/00),
- Zakon o platnom prometu u zemlji (Narodne novine 27/93 i 97/00),
- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 25/95, 52/95, 106/96, 164/98 i 127/00)
- Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 104/95, 109/96, 67/98, 155/98, 1/00 i 54/01), te drugi zakoni i propisi koji uređuju pretvorbu i privatizaciju društvenih poduzeća.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću

Rješenjem Okružnog privrednog suda Varaždin Fi-1806/90 od 31. prosinca 1990. u sudski registar upisano je društvo s ograničenom odgovornošću Metalna industrija Varaždin, poduzeće za proizvodnju lijevanih, kovanih i prešanih metalnih proizvoda ili skraćeno MIV d.o.o. Varaždin sa sjedištem u Varaždinu, Fabijanska 33 (dalje u tekstu: Poduzeće). Osnivač Poduzeća bilo je društveno poduzeće Ljevaonica i tvornica armatura p.o. Varaždin (dalje u tekstu: DP LTA) s osnivačkim ulogom u iznosu 315.516.000 din.

Tijekom 1991. i 1992. izvršen je upis novih uloga u Poduzeću i to uplatom novih uloga, ustupanjem udjela trećim osobama, pretvaranjem potraživanja Republike Hrvatske za obveznice u ulog i prijenosom neraspoređenih sredstava po završetku stečajnog postupka nad DP LTA.

Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske uplatio je 2.000.000 din što je činilo 1,10% udjela, općina Varaždin 1.000.000 din što je činilo 0,55% udjela, a potraživanje je pretvorilo u ulog društveno poduzeće Yassatrade p.o. Varaždin 1.000.000 din te je imalo 0,55% udjela, i Varaždinska banka Varaždin 1.000.000 din što je činilo 0,55% udjela.

Na temelju nagodbe zaključene u lipnju 1991. DP LTA ustupilo je dio udjela u Poduzeću Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radi podmirenja obaveza prema Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja u iznosu 2.554.135 din, te je na taj način Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja stekao 2,52% udjela u Poduzeću.

Odlukom Vlade Republike Hrvatske od listopada 1991. Poduzeću su dodijeljene obveznice za restrukturiranje gospodarstva u Republici Hrvatskoj u iznosu 7.000.000 din te je udio Republike Hrvatske u kapitalu iznosio 1,43%. U odluci Vlade navedeno je da je Poduzeće dužno izvršiti pretvorbu vlasništva do 31. prosinca 1991. u skladu s modalitetima koje će izraditi Agencija te da se potraživanja Republike Hrvatske za ustupljene obveznice Poduzeću pretvore u dionice i prenesu Hrvatskom fondu za razvoj u roku od mjesec dana od provedene pretvorbe.

Rješenjem Okružnog privrednog suda u Varaždinu od 8. svibnja 1992. po zaključenom stečajnom postupku nad DP LTA koji je bio otvoren 1. ožujka 1991., utvrđeno je da se neraspoređena društvena sredstva odnosno ostatak stečajne mase koja se sastoje osnivačkog uloga stečajnog dužnika DP LTA u Poduzeću i financijskih sredstava na žiro računu DP LTA prenose Hrvatskom fondu za razvoj. Na taj način je Hrvatski fond za razvoj postao udjeličar u Poduzeću umjesto DP LTA.

Prije provođenja postupka pretvorbe Poduzeća udjeličari su bili Hrvatski fond za razvoj s 94,57% udjela, Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske 2,52%, Republika Hrvatska 1,62%, općina Varaždin 0,43%, Varaždinska banka 0,43% i Comexim d.d. Varaždin 0,43% udjela.

Osnovna djelatnost Poduzeća je bila proizvodnja metalnog reprodukcijškog materijala, proizvodnja lijevanih kovanih i prešanih proizvoda, lijevanje odljeva od sivog, noduliranog lijeva i obojenih metala.

Koncem 1991. Poduzeće je imalo 882 zaposlenika.

U vrijeme pretvorbe direktor je bio Drago Špoljarić.

U bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991. aktiva odnosno pasiva iskazana je u iznosu 1.213.998.000.- HRD što je prema tečaju 1,- DEM = 55.- HRD iznosilo 22.072.691,- DEM. U aktivi su kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu 113.874.000.- HRD ili 2.070.436,- DEM, dok su kratkoročne obveze u pasivi iskazane u iznosu 161.285.000.- HRD ili 2.932.455,- DEM. U računu prihoda i rashoda za 1991. iskazani su prihodi u iznosu 608.582.000.- HRD, a rashodi u iznosu 564.415.000.- HRD.

2.2. Statusne i druge promjene

U sudski registar Okružnog privrednog suda Varaždin je Rješenjem Fi-2346/92 od 13. listopada 1992. upisana promjena organizacijskog oblika iz društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo na način da se udjeli članova pretvaraju u dionice, te je upisano dioničko društvo Metalska industrija Varaždin, Varaždin, Fabijanska 33 i skraćena tvrtka MIV d.d. Varaždin (dalje u tekstu: Društvo). Istim rješenjem kao dioničari upisani su Hrvatski fond za razvoj s ulogom u iznosu 14.741.972,- DEM, Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske s ulogom u iznosu 387.253,- DEM, općina Varaždin s ulogom u iznosu 65.129,- DEM, društvo Varaždinska banka d.d. s ulogom u iznosu 65.129,- DEM i društvo Comexim d.d. Varaždin s ulogom u iznosu 65.129,- DEM. Rješenjem Okružnog privrednog suda Varaždin Fi-2411/92 od 5. studenoga 1992. Hrvatski fond za razvoj (dalje u tekstu: Fond) briše se kao dioničar te su upisani dioničari koji su zaključili s Fondom ugovore o kupnji dionica.

Usklađivanje općih akata sa Zakonom o trgovačkim društvima upisano je u sudski registar Rješenjem Trgovačkog suda u Varaždinu broj Tt-95/2234-4 od 25. travnja 1997.

Povećanje temeljnog kapitala upisano je u trgovački registar 18. siječnja 1999. na temelju odluke skupštine Društva od 20. rujna 1997. Temeljni kapital povećan je s 54.589.403,00 kn na 55.566.600,00 kn. Temeljni kapital se dijeli na 15 018 dionica, a nominalna vrijednost jedne dionice utvrđena je u iznosu 3.700,00 kn.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

3.1. Odluka o pretvorbi

Odluku o pretvorbi donijela je skupština Poduzeća 18. lipnja 1992. Predsjednik skupštine bio je Boris Divjak, a članovi skupštine bili su predstavnici udjeljučara. Zahtjev za suglasnost na pretvorbu Poduzeća u dioničko društvo dostavljen je Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (dalje u tekstu: Agencija) 17. travnja 1992.

Odlukom je utvrđen temeljni kapital Društva u iznosu 15.324.614,- DEM koji se dijeli na 15 018 dionica, te da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo na način da se udjeli članova pretvaraju u dionice. Hrvatskom fondu za razvoj s ulogom 14.741.972,- DEM pripalo je 14 447 dionica, Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske s ulogom 387.253,- DEM pripalo je 379 dionica, Skupštini općine Varaždin s ulogom 65.129,- DEM pripale su 64 dionice, društvu Varaždinska banka d.d. Varaždin s ulogom 65.129,- DEM pripale su 64 dionice i društvu Comexim d.d. Varaždin s ulogom 65.129,- DEM pripale su 64 dionice.

Uz odluku o pretvorbi dostavljena je Agenciji i druga zakonom propisana dokumentacija.

3.1.1. Razvojni program

Razvojni program Poduzeća izradio je Zavod za ekonomiku i organizaciju poslovanja, Varaždin u travnju 1992. Predviđen je nastavak razvoja iz 1978., kada je započela prva faza preseljenja stare lokacije DP LTA na drugu lokaciju, gdje je izrađena nova tvornica - Proizvodnja armatura. Razvojnim programom planirana je druga faza preseljenja, koja započinje izgradnjom novih kapaciteta za lijevaoničku proizvodnju i preseljenjem dijela postojećih kapaciteta na novu lokaciju. Za ostvarenje razvojnog programa navedena je potreba zamjene dotrajale opreme, uvođenje nove tehnologije i novih proizvoda, povećanje proizvodnosti i kvalitete proizvoda, te preseljenje na novu lokaciju. Predračunska vrijednost potrebnog ulaganja u izgradnju proizvodnog objekta i nabavu opreme za lijevaoničku proizvodnju nodularnog lijeva svih kvaliteta uključujući i proizvodnju visokolegiranog nodularnog lijeva iznosila je 13.584.000,- DEM, od čega je za građevinske objekte planirano ulaganje u iznosu 2.492.537,- DEM. Realizacija investicija i preseljenja planirana je u fazama u roku jedne godine. Predviđeno ulaganje financiralo bi se vlastitim sredstvima i sredstvima Hrvatskog fonda za razvoj. Osnovni cilj je zaokruživanje cjelokupnog poslovnog sistema poduzeća na jednoj lokaciji s uvođenjem najnovije tehnologije kojom bi se poboljšali uvjeti rada, te jačanje konkurentne snage.

Također je u razvojnem programu navedeno da se od ukupno ostvarenih prihoda od prodaje u 1991. na prihode od prodaje na domaćem tržištu odnosi 47,00%, a na prihode ostvarene izvozom 38,00%. U odnosu na navedene pokazatelje predviđeno je i povećanje izvoza, odnosno promjena strukture prihoda na način da bi u 1992. prihodi od izvoza činili oko 60,00%, a u 1993. oko 80,00% prihoda.

Razvojnim programom planirana je promjena kvalifikacijske strukture i broja zaposlenika. Koncem 1991. Poduzeće je imalo 882 zaposlenika. Istaknuta je potreba za visokostručnim kadrom proizvodnog i marketinškog usmjerenja, te reorganizacija poslova po pratećim službama. U cilju postizanja stupnja produktivne zaposlenosti planirano je smanjivanje broja invalida rada kroz ponovne ocjene radne sposobnosti. Na dan 31. prosinca zaposlena su 64 invalida. Planom kadrova za razdoblje od 1992. do 1996. predviđene su promjene broja zaposlenika u odnosu na 1991. na način da se u radni odnos primi 171 novi zaposlenik, a da za 413 zaposlenika prestane radni odnos tako da bi koncem 1996. bilo 640 zaposlenika. Status radnika starije dobne strukture rješio bi se mirovinom uz dokup ili bez dokupa staža. U navedenom razdoblju planiran je odlazak u mirovinu za 166 zaposlenika, odlazak na vlastiti zahtjev za 90 zaposlenika, prestanak radnog odnosa za 99 koji su zaključili ugovore o radu na određeno vrijeme, te ostali razlozi prestanka rada za 58 zaposlenika.

3.1.2. Program pretvorbe

Program pretvorbe i odluka o pretvorbi nisu usklađeni. Program pretvorbe Društvo je izradilo u travnju 1992. Prema podacima iz Programa pretvorbe procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 17.532.509,- DEM, dok je Odlukom o pretvorbi od lipnja 1992. utvrđena procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 15.324.614,- DEM.

Prema Programu pretvorbe zaposleni i ranije zaposleni imali bi pravo otkupiti dionice u vrijednosti 50,00% procijenjene vrijednosti Poduzeća uz osnovni popust od 20,00% te dodatni popust od 1,00% za svaku navršenu godinu staža i pravo na otkup dionica u obrocima u nominalnoj vrijednosti do dinarske protuvrijednosti 20.000,- DEM. Sve dionice s pravom popusta koje ne upišu zaposleni i ranije zaposleni mogu upisati zaposleni u drugim poduzećima, pod istim uvjetima i uz ista ograničenja koji važe za zaposlene i ranije zaposlene u Poduzeću.

Nakon isteka roka za prvi krug upisa, neupisane dionice bi se ponudile svim drugim domaćim i stranim pravnim i fizičkim osobama u drugom krugu upisa. Nakon isteka drugog kruga utvrdio bi se broj upisanih i uplaćenih dionica, a neuplaćene dionice bi se prenijele fondovima u omjeru utvrđenom Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća.

Prodaja dijela Poduzeća zaposlenima i drugim osobama utvrđena je Programom pretvorbe na način da Društvo prodaje dionice nominalne vrijednosti 482.144.000.- HRD ili 8.766.254,- DEM s tim da je svakom od deseterice rukovodioca omogućena kupnja dionica nominalne vrijednosti 20.000,- DEM, a drugima zaposlenima dionice nominalne vrijednosti 12.237,- DEM. Navedenim Programom pretvorbe nije bilo omogućeno svim zaposlenima jednako pravo stjecanja dionica s popustom što nije u skladu s odredbom članka 19. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Iz Programa pretvorbe nije vidljivo koje se dionice i koje nominalne vrijednosti prodaju jer su u vrijeme pretvorbe Poduzeća prema podacima iz Odluke o pretvorbi već bili poznati dioničari i nije bilo dionica za prodaju.

Prema dopuni elaborata koju je zatražila Agencija procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila je 14.701.889,- DEM, a prema korekcijama dopune elaborata procijenjena vrijednost iznosila je 842.853.770.- HRD ili 15.324.614,- DEM. Podaci iskazani u Programu pretvorbe nisu usklađeni s navedenim izmjenama.

3.1.3. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Poduzeće je 6. rujna 1991. uputilo zahtjev Službi društvenog knjigovodstva Hrvatske, Podružnica Varaždin, za izradu izvještaja da je godišnji obračun za 1990. izrađen u skladu s propisima i računovodstvenim standardima. Odgovor na zahtjev Služba društvenog knjigovodstva dostavila je 28. rujna 1991. i njime je ocijenjeno da nema potrebe za izradu traženog izvještaja jer je DP LTA prije otvaranja stečajnog postupka osnovalo Poduzeće te da ono ima poznatog vlasnika.

Također je navedeno da se pretvorba društva s ograničenom odgovornošću u vlasništvu društvenog poduzeća u stečaju može obaviti samo u postupku stečaja nad društvenim poduzećem, odnosno nakon provedenog postupka stečaja, a na temelju završnog računa po okončanju stečajnog postupka.

3.1.4. Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća

Elaborat o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća izradio je Zavod za ekonomiku i organizaciju poslovanja Varaždin, uz sudjelovanje zaposlenika Poduzeća. Za procjenu vrijednosti Poduzeća primijenjen je statički pristup procjeni. Prema elaboratu iz rujna 1991. (bez procjene zemljišta), procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila je 273.686.740 din ili 21.052.826,- DEM (1,- DEM = 13 din), a korištene su utvrđene knjigovodstvene vrijednosti iz bilance stanja na dan 30. lipnja 1991.

Elaboratom o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća iz veljače 1992., za vrijeme stečajnog postupka nad DP LTA p.o. Varaždin, utvrđena je procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 958.823.000.- HRD ili 17.433.146,- DEM. Za procjenu su korištene utvrđene knjigovodstvene vrijednosti iz bilance stanja na dan 31. prosinca 1991.

Odlukom Upravnog odbora Poduzeća od 13. travnja 1992. utvrđeno je da se stanovi prenose u vlasništvo općinskog stambenog fonda te nisu uključeni u procijenjenu vrijednost Poduzeća.

Agencija je 17. lipnja 1992. zatražila dopunu elaborata iz veljače 1992., jer uz elaborat nije bila priložena kopija katastarskog plana za jednu lokaciju, tabelarni pregled s popisom objekata prikazan je bez geometrijskih podataka o objektima, procijenjena vrijednost nekretnina iskazana je bez jediničnih cijena, kod procjene nisu uzeti u obzir priključci i vanjsko uređenje te nisu navedeni izvori podataka za cijene priključaka i vanjskog uređenja. Također nisu bili priloženi tabelarni prikazi podataka o starosti opreme i nabavnoj vrijednosti.

Prema dopuni elaborata dostavljenoj Agenciji 30. lipnja 1992. procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 14.701.889,- DEM.

Procijenjena vrijednost zemljišta iznosila je 24.924.460.- HRD ili 453.172,- DEM, građevinskih objekata 471.846.980.- HRD ili 8.579.036,- DEM, opreme 269.697.450.- HRD ili 4.903.590,- DEM, dok je procijenjena vrijednost materijalnih, dugoročnih i nematerijalnih ulaganja, obrtnih sredstva i izvanposlovne pasive ostala nepromijenjena.

Agencija je obavila izmjene dopuna elaborata i povećala vrijednost zemljišta za 814.551,- DEM, a smanjila vrijednost opreme za 191.826,- DEM te je procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila 842.853.770.- HRD ili 15.324.614,- DEM. U Fondu nema dokumentacije na temelju koje je Agencija izvršila korekcije, te nije moguće utvrditi iz kojih je razloga promijenjena vrijednost imovine s iznosa 14.701.889,- DEM na iznos 15.324.614,- DEM. Iz tih razloga nije moguće dati ocjenu realnosti procijenjene vrijednosti Poduzeća.

U tablici u nastavku daje se pregled knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti Poduzeća.

Tablica broj 1

Pregled imovine i obveza prema knjigovodstvenoj i procijenjenoj vrijednosti na dan 31. prosinca 1991.

O P I S	Knjigovodstvena vrijednost		Procijenjena vrijednost			
			prema dopuni Elaborata		prema Agenciji	
	HRD	DEM	HRD	DEM	HRD	DEM
Zemljište	51.541.000.-	937.109,-	24.924.460.-	453.172,-	69.724.770.-	1.267.723,-
Građevinski objekti	436.517.000.-	7.936.673,-	471.846.980.-	8.579.036,-	471.846.980.-	8.579.036,-
Oprema	253.315.000.-	4.605.727,-	269.697.455.-	4.903.590,-	259.147.020.-	4.711.764,-
Višegodišnji nasadi	32.000.-	582,-	32.000.-	582,-	32.000.-	582,-
Materijalna ulaganja	1.146.000.-	20.836,-	1.146.000.-	20.836,-	1.146.000.-	20.836,-
Dugoročna ulaganja	16.119.000.-	293.073,-	24.768.000.-	450.327,-	24.768.000.-	450.327,-
Nematerijalna ulaganja	4.651.000.-	84.564,-	4.651.000.-	84.564,-	4.651.000.-	84.564,-
Obrtna sredstva	353.507.000.-	6.427.400,-	325.312.000.-	5.914.764,-	325.312.000.-	5.914.764,-
Izvanposlovna aktiva	97.170.000.-	1.766.727,-	2.134.000.-	38.800,-	2.134.000.-	38.800,-
Obveze	- 305.773.000.-	- 5.559.509,-	- 315.908.000.-	- 5.743.782,-	- 315.908.00,-	- 5.743.782,-
UKUPNO	908.225.000.-	16.513.182,-	808.603.895.-	14.701.889,-	842.853.770.	15.324.614,-

Vrijednost zemljišta površine 469 527 m² procijenjena je u iznosu 69.724.770.- HRD ili 1.267.723,- DEM. U postupku procjene korištene su cijene Općinskog sekretarijata gospodarstva i poduzetništva u Varaždinu. Kao dokaz o pravu korištenja nekretnina korišteni su izvodi iz zemljišnih knjiga Općinskog suda Varaždin.

Vrijednost građevinskih objekta procijenjena je u iznosu 471.846.980.- HRD ili 8.579.036,- DEM. Procjena je obavljena prema tržišnim cijenama za svaki pojedini objekt vodeći računa o stupnju istrošenosti, starosti i drugim elementima.

Vrijednost opreme procijenjena je u iznosu 259.147.020.- HRD ili 4.711.764,- DEM, a procjenjivana je na temelju usporedbe s tekućim cijenama uvažavajući tehnološku otpisanost, knjigovodstvene vrijednosti, stupnja istrošenosti, pojedinačne nabavne vrijednosti na tržištu, izvršenih ulaganja kroz remonte i generalne popravke te stupnju tehnološke zastarjelosti.

Procjena dugoročnih financijskih ulaganja u iznosu 24.768.000.- HRD ili 450.327,- DEM odnosi se na dionice Varaždinske banke i Croatia banke. Procijenjena vrijednost dionica Croatia banke jednaka je knjigovodstvenoj, dok su dionice Varaždinska banke procijenjene u vrijednosti većoj za 125,00% od knjigovodstvene.

Procijenjenu vrijednost obrtnih sredstava u iznosu 325.312.000.- HRD ili 5.914.764,- DEM čine procijenjena vrijednost zalihe materijala i pričuvnih dijelova u iznosu 38.426.000.- HRD ili 698.655,- DEM, sitnog inventara u iznosu 6.745.000.- HRD ili 122.636,- DEM, nedovršene proizvodnje u iznosu 50.312.000.- HRD ili 914.764,- DEM, gotovih proizvoda u iznosu 79.570.000.- HRD ili 1.446.727,- DEM, kratkoročnih potraživanja u iznosu 110.887.000.- HRD ili 2.016.127,- DEM te novčanih sredstava u iznosu 39.372.000.- HRD ili 715.855,- DEM.

Procjena vrijednosti zaliha obavljena je prema stvarnim tržišnim cijenama u skladu s odredbama točke VII Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Procijenjena vrijednost kratkoročnih potraživanja identična je s knjigovodstvenim vrijednostima potraživanja na dan 31. prosinca 1991. s tim što je procijenjena vrijednost umanjena za iznos potraživanja od Republike Hrvatske za ratne štete, jer su procijenjene kao nenaplative.

Izvanposlovna aktiva u iznosu 2.134.000.- HRD ili 38.800,- DEM odnosi se na potraživanja po stambenim kreditima, a manja je u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost za vrijednost stanova koji nisu obuhvaćeni procjenom.

Obveze u iznosu 315.908.000.- HRD ili 5.743.782,- DEM čine dugoročne obveze u iznosu 117.180.000.- HRD ili 2.130.545,- DEM, obveze prema dobavljačima u iznosu 68.601.000.- HRD ili 1.247.291,- DEM, kratkoročne financijske obveze u iznosu 83.152.000.- HRD ili 1.511.855,- DEM, pasivna vremenska razgraničenja u iznosu 36.840.000.- HRD ili 669.818,- DEM te obveze prema udjeličarima u iznosu 10.135.000.- HRD ili 184.273,- DEM. Vrijednost obveza iskazana je prema knjigovodstvenim vrijednostima na dan 31. prosinca 1991.

3.2. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu

Agencija je 9. srpnja 1992. pod brojem 306-02/92-03/249 dala suglasnost na procijenjenu vrijednost Poduzeća utvrđenu u elaboratu u iznosu 15.324.614,- DEM. Agencija tim aktom, koji nema uobičajenu formu rješenja ili potvrde, nije dala suglasnost za provođenje namjeravane pretvorbe u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je Poduzeće u vrijeme pretvorbe imalo poznatog vlasnika (Hrvatski fond za razvoj i druge udjeličare).

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Hrvatski fond za razvoj uputio dopis kojim je zatražio od Agencije podatak o datumu kada je Poduzeće dostavilo Agenciji dokumentaciju o pretvorbi, nakon čega je Hrvatski fond za razvoj trebao utvrditi način prodaje dionica koje su njemu pripale kao udjeličaru u Poduzeću, odnosno model prodaje i tečaj koji će se primjenjivati u postupku zaključivanja ugovora o prodaji dionica.

U Fondu i u Društvu nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo da je Hrvatski fond za razvoj utvrdio model prodaje dionica, odnosno nedostaje dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da je Poduzeću dano odobrenje da donese odluku o pretvorbi i prodaji dionica koje su pripale Hrvatskom fondu za razvoj.

3.3. Provedba programa pretvorbe

Hrvatski fond za razvoj objavio je 22. srpnja 1992. oglas za prodaju dionica u lokalnom tjedniku (Varaždinske vijesti), kojim se pozivaju zaposleni i ranije zaposleni za podnošenje zahtjeva za kupnju dionica uz osnovni popust od 20,00% i dodatni popust od 1,00% za svaku navršenu godinu radnog staža, na obročnu otplatu u roku pet godina. Svaki zaposleni može kupiti dionice uz popust najviše u nominalnoj vrijednosti do dinarske protuvrijednosti od 20.000,- DEM i kupnju dionica bez popusta, na obročnu otplatu u roku pet godina. Rok za podnošenje zahtjeva u pisanom obliku bio je 8 dana od dana objave poziva, a rok za uplatu prvog obroka bio je 19. kolovoza 1992. U pozivu nisu objavljeni podaci o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća, broj dionica koje prodaju i njihova nominalna vrijednost.

Prema Odluci o pretvorbi Hrvatski fond za razvoj imao je ulog u Poduzeću u iznosu 14.741.972,- DEM koji je pretvoren u 14 447 dionica nominalne vrijednosti 1.020,41 DEM po dionici.

Prema izvještaju povjerenstva za provedbu prodaje dionica od 10. kolovoza 1992. za kupnju dionica uz popust dostavljeno je 29 zahtjeva ranije zaposlenih. Revizijom je utvrđeno da su ranije zaposleni dostavili 21 zahtjev u kojima je bila iskazana namjera kupnje dionica nominalne vrijednosti 450.000,- DEM. Od toga je u roku objavljenom u pozivu dostavljeno 18 zahtjeva ranije zaposlenih za kupnju dionica uz popust. Nakon isteka roka zaprimljena su 3 zahtjeva ranije zaposlenih te je dvojici omogućen upis dionica uz popust, a jednom ne. Također je utvrđeno da je 8 ranije zaposlenih upisalo dionice iako nisu podnijeli zahtjeve za upis.

Za kupnju dionica uz popust zaposleni nisu podnosili zahtjeve u pisanom obliku kako je bilo navedeno u pozivu, jer je direktor Poduzeća s danom objave poziva uputio obavijest zaposlenima da za kupnju dionica s popustom ne daju ponude, već samo za kupnju dionica bez popusta.

U postupku upisa i prodaje dionica nije osigurano jednako pravo stjecanja dionica uz popust svim zaposlenima i ranije zaposlenima, što nije u skladu s odredbama članka 19. stavka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Prema izvještaju povjerenstva, zaposleni su podnijeli 95 zahtjeva za kupnju dionica bez popusta nominalne vrijednosti 18.800.000,- DEM, što je više od 50,00% procijenjene vrijednosti Poduzeća navedene u Odluci o pretvorbi. Revizijom je utvrđeno da povjerenstvo nije umanjilo broj dionica bez popusta u jednakom omjeru za svakog pojedinog podnositelja zahtjeva. Također je utvrđeno da su pojedini zaposlenici s obzirom na funkciju i odgovornost, radni staž te iskazanu namjeru kupnje u zahtjevu, a prema kriterijima povjerenstva, ostvarili pravo na upis i kupnju većeg broja dionica u odnosu na druge zaposlenike. Isto tako je utvrđeno da je 85 osoba podnijelo zahtjeve u roku, od čega je 80 osoba upisalo dionice bez popusta. Jednoj osobi koja je zahtjev podnijela nakon isteka roka omogućen je upis. Dionice je upisalo i 14 osoba koje nisu u pisanom obliku podnijele zahtjev za kupnju dionica bez popusta. U većini slučajeva iznosi iz zahtjeva su umanjeni, a u jednom slučaju upisano je više dionica nego što je navedeno u zahtjevu.

U postupku upisa i prodaje dionica bez popusta nije vidljiv razlog utvrđivanja kriterija prema kojima se pojedinim zaposlenima omogućio upis i kupnja većeg broja dionica u odnosu na broj dionica koje su mogli upisati i kupiti drugi zaposleni, te mogućnost za upis i kupnju dionica bez popusta za osobe koje nisu podnijele zahtjeve u pisanom obliku ili koje su podnijele zahtjeve nakon isteka roka.

Zaposleni i ranije zaposleni upisali su 6 865 dionica uz popust nominalne vrijednosti 7.005.114,65 DEM ili 47,50% i 7 582 dionice bez popusta nominalne vrijednosti 7.736.748,62 DEM ili 52,50%. Šest zaposlenika, članovi uprave Poduzeća upisali su 4 547 dionica uz popust i bez popusta nominalne vrijednosti 4.639.804,27 DEM ili 31,50%.

Fond je 12. kolovoza 1992. zaključio 1 005 ugovora o prodaji dionica. Od toga se 910 ugovora odnosi na dionice s popustom, a 95 ugovora se odnosi na dionice bez popusta. Uz popust je prodano 6 865 dionica na temelju 882 ugovora zaključena sa zaposlenima i na temelju 28 ugovora zaključenih s ranije zaposlenima. Zaposleni su zaključili ugovore za kupnju dionica uz popust, na obročnu otplatu u roku 2 godine, a ranije zaposleni na obročnu otplatu u roku 5 godina. Plaćanje je ugovoreno u polugodišnjim obrocima ne računajući prvi obrok koji je trebalo platiti u roku od 7 dana od dana zaključenja ugovora. U slučaju zakašnjenja s uplatom ugovorena je zatezna kamata, a u slučaju raskida ugovora kupac zadržava dionice u vrijednosti uplaćenju do dana raskida ugovora uvećanoj za odgovarajući iznos popusta. Neotplaćene dionice pripadaju Fondu. Poslove koji se odnose na provedbu ugovora (evidentiranje uplata, revalorizacija, izdavanje potvrda o uplaćenim iznosima, kontrola i obračun prava na popust) obavljala je Hrvatska razvojna i izvozna banka.

Za prodaju 7 582 dionice bez popusta zaključeno je 95 ugovora. Ugovorena je obročna otplata dionica u roku 5 godina u 10 polugodišnjih obroka ne računajući prvi obrok koji je dospijevao u roku od 7 dana od dana zaključenja ugovora. Ugovorima je utvrđeno da se u prvoj godini otplaćuje 4,30% ugovorene cijene, u drugoj 8,00%, u trećoj 15,00%, u četvrtoj 25,00% i u petoj 46,00% ugovorene cijene. Ugovorena cijena u DEM preračunana je u HRD prema tečaju 1,- DEM = 98,- HRD. Iz dokumentacije Fonda nije vidljivo na koji je način utvrđen navedeni tečaj.

Prvi obrok za otplatu dionica uz popust i bez popusta uplaćen je 19. kolovoza 1992. u ukupnom iznosu 33.334.987.- HRD, što je prema tečaju 1,- DEM = 98.- HRD iznosilo 340.152,93 DEM. Plaćanje je obavljeno obveznicama Republike Hrvatske za financiranje obnove, osim za obveze prema 3 ugovora za koja su uplate obavljena otkupom stare devizne štednje.

Osnivačka skupština Društva održana je 24. rujna 1992.

3.4. Upis u sudski registar

Društvo je upisano u sudski registar Rješenjem Okružnog privrednog suda Varaždin Fi-2346/92 od 13. listopada 1992. Upisan je temeljnim kapitalom u iznosu 15.324.614,- DEM.

Vlasnička struktura bila je sljedeća:

- mali dioničari imali su 14 447 dionica ili 96,19% temeljnog kapitala,
 - Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske imao je 379 dionica ili 2,52%,
 - Grad Varaždin imao je 64 dionice ili 0,43%,
 - društvo Comexim Varaždin imalo je 64 dionice ili 0,43% i
 - društvo Varaždinska banka Varaždin imala je 64 dionice ili 0,43% temeljnog kapitala.
- Društvo je upisano u sudski registar pod tvrtkom Metalaska industrija Varaždin, dioničko društvo Varaždin, sa sjedištem u Varaždinu, Fabijanska 33.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

4.1. Dionice uz popust

Fond je prodao zaposlenima i ranije zaposlenima na temelju 910 zaključenih ugovora 6 865 dionica Društva na obročnu otplatu. Zaposleni su zaključili 882 ugovora na rok otplate 2 godine, a ranije zaposleni 28 ugovora na rok otplate 5 godina. Plaćanje je ugovoreno u polugodišnjim obrocima. Plaćanje dionica uz popust obavljalo je Društvo u ime malih dioničara u razdoblju od 1992. do 1995.

Obveznicama Republike Hrvatske za obnovu plaćen je 1., 2. i 3. obrok prema ugovorenoj dinamici otplate. Četvrti obrok koji je dospijevao 19. veljače 1994. plaćen je djelomično 29. travnja 1994. obveznicama Republike Hrvatske za obnovu u iznosu 508.882,88 kn, a djelomično otkupom stare devizne štednje 19. svibnja 1994. u iznosu 1.003.759,69 kn i 21. srpnja 1994. u iznosu 1.128.400,62 kn.

Dionice uz popust u cijelosti su otplaćene za 879 malih dioničara tijekom 1994. i 1995. na način da je Društvo otkupilo staru deviznu štednju od poslovnih banaka i u ime malih dioničara obavilo uplate Fondu. Za dioničare koji su bili zaposlenici Društva uplate su obavljene 1. kolovoza 1994. u iznosu 600.000,00 kn za 719 dioničara, 5. listopada 1994. u iznosu 100.000,00 kn za 77 dioničara. Uplatom 1. veljače 1995. u iznosu 586.632,07 kn podmirena je obveza za 83 dioničara, od čega je 66 bilo zaposlenih, a 17 ranije zaposlenih. U Društvu nema dokumentacije iz koje bi se moglo utvrditi jesu li uplate obavljene iz sredstava Društva te da li su dioničari obavili povrat sredstava Društvu, jer Društvo nema dokumentaciju stariju od 5 godina.

Fond je 29. siječnja 1998. sa šesnaest dioničara zaključio dodatke ugovorima o prodaji dionica s popustom na obročnu otplatu kojima je promijenjen rok otplate dionica u skladu s odredbama Zakona o privatizaciji. Jedan dioničar je 29. ožujka 1998. obavio jednokratnu otplatu dionica.

Za 910 zaključenih ugovora za prodaju dionica uz popust do 1995. u cijelosti su otplaćene dionice prema 879 ugovora, a u 1998. prema 1 ugovoru. U 1999. Fond je raskinuo 22 ugovora zaključena za prodaju 185 dionica uz popust, od čega je dioničarima pripalo 106 otplaćenih dionica a Fondu je preneseno 79 dionica. Otplaćuju se još dionice prema 8 ugovora.

U razdoblju od 1993. do 2001. zaključeno je 4 358 ugovora o prodaji otplaćenih dionica uz popust i bez popusta između dioničara Društva. Mali dioničari su prodavali dionice po cijeni koja je bila jednaka cijeni otkupa dionica utvrđenoj odlukama upravnog odbora, nadzornog odbora i uprave Društva. Cijena po dionici od travnja 1993. do travnja 1994. bila je 100,- DEM, od travnja 1994. do siječnja 1998. bila je 250,- DEM, od siječnja 1998. do 12. listopada 1998. bila je 350,- DEM, a od 12. listopada 1998. do obavljanja revizije pretvorbe i privatizacije bila je 500,- DEM plativo u kunama prema tečaju 1,- DEM = 3,7 kn.

4.2. Dionice bez popusta

Fond je prodao zaposlenima na temelju 95 zaključenih ugovora 7 582 dionice Društva bez popusta, na obročnu otplatu u roku 5 godina u 10 polugodišnjih obroka.

Otplatu dionica bez popusta u ime 89 zaposlenih obavljalo je Društvo od 1992. do konačne otplate u 1998. Šest dioničara obavljalo je otplatu dionica bez popusta izravno Fondu.

Društvo je platilo u ime zaposlenih prva tri obroka dionica uz popust i bez popusta u iznosu 241.372,42 kn obveznicama Republike Hrvatske za obnovu, prema ugovorenoj dinamici otplate.

Revizijom nije bilo moguće utvrditi je li Društvo u razdoblju od 1992. do 1995. obavljalo plaćanje Fondu u ime zaposlenih otkupom stare devizne štednje vlastitim novčanim sredstvima, te da li su dioničari obavili povrat sredstava Društvu, jer Društvo nema dokumentaciju stariju od 5 godina.

Fond je 13. lipnja 1994. zaključio dodatke ugovorima o prodaji dionica bez popusta kojima su izmijenjene odredbe osnovnog ugovora, a koje se odnose na plaćanje ugovorene cijene tako da se u prvoj godini otplati 6,00%, u drugoj 9,00%, u trećoj 20,00%, u četvrtoj 30,00% i u petoj 35,00% ugovorene cijene.

Tijekom 1994. nisu otplaćena 2 obroka koja su dospijevala 19. veljače i 19. kolovoza. Uplata za navedene obroke obavljena je tijekom 1995.

Početak 1995. na temelju ugovora o prijenosu dionica 89 zaposlenika, koji su s Fondom zaključili ugovore o prodaji dionica bez popusta, prenijelo je dionice na druge zaposlene koji su preuzeli obvezu prema Fondu za neotplaćene dionice. Zaključena su 684 ugovora o prijenosu dionica bez popusta.

Ugovoreno je da preuzimatelji postaju vlasnici dionica razmjerno visini otplaćenog duga, te da će se svaka u cijelosti otplaćena dionica upisati u knjigu dionica kao vlasništvo preuzimatelja do 31. prosinca tekuće godine.

Revizijom je utvrđeno da je na temelju 203 ugovora koja su zaključila tri člana uprave sa zaposlenicima ukupno prenesena obveza otplate 3 091 dionice, od čega su 62 dionice bile otplaćene. Prenositelji su ustupali stjecatelju otplaćene dionice bez naknade, a iz dokumentacije nije moguće utvrditi kome su prenesene otplaćene dionice.

Ugovorima su prenesene obveze za ukupno upisane dionice što nije u skladu s odredbom članka 2. ugovora te kriterijima Komisije za prodaju dionica kojima je bilo utvrđeno da se prenose samo neotplaćene dionice.

Drugi 481 ugovora zaključili su zaposleni međusobno za prijenos manjeg broja dionica. Uvjete preuzimanja otplate dionica prema Fondu, odnosno prijenosa neotplaćenih dionica na zaposlene u Društvu utvrdila je Komisija Društva za prodaju dionica u prosincu 1994. Komisija nije imala punomoći dioničara za utvrđivanje uvjeta prodaje. Određeno je da zaposlenici preuzimaju otplatu dionica na temelju radnog staža zaposlenika i analitičke vrijednosti radnog mjesta. Komisija je također utvrdila da će se dionice koje preuzmu na otplatu zaposleni, a kojima tijekom otplate prestane radni odnos u Društvu, prenijeti odlukama u trezor kao vlastite.

Zaključivanje ugovora početkom 1995. o prijenosu dionica na druge zaposlenike prema uvjetima koje je koncem 1994. utvrdila navedena Komisija nije u skladu s odredbom članka 211. Zakona o trgovačkim društvima kojom je propisano da pod jednakim uvjetima dioničari imaju jednaki položaj u društvu. Ova temeljna zaštita dioničara ne može se statutom ili odlukom nekog organa isključiti ili ograničiti.

Dioničari, kojima je tijekom otplate prestao radni odnos u Društvu, prenosili su neotplaćene dionice bez popusta Društvu potpisivanjem izjave o prijenosu. Za prijenos prava vlasništva nije ugovorena naknada.

Stjecatelji koji su stekli dionice temeljem ugovora zaključenih u siječnju 1995. upisani su u knjigu dionica. Datum upisa nije naveden. Revizijom je utvrđeno da je stjecateljima isplaćivana dividenda. Brisanje dionica s prenositelja Društvo je upisalo u knjigu dionica u rujnu 1998. Iz navedenih razloga knjiga dionica ne pokazuje pregledno tko je vlasnik dionica na ime u razdoblju od siječnja 1995. do rujna 1998.

Kod vođenja knjige dionica važna je jasnoća i preglednost jer se njome utvrđuje tko je dioničar dionice na ime u odnosu na društvo. Svrha vođenja knjige dionica je u tome da dioničko društvo u svako doba zna tko u njemu ima članska prava.

Ugovori o preuzimanju otplate duga nisu zaključeni u obliku javno ovjerene isprave, ne sadrže sve propisane elemente, primjerak ugovora nije dostavljen Hrvatskom fondu za privatizaciju, što nije u skladu s odredbama članaka 21.d, 21.e i 21.f Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. S obzirom da u Fondu nisu bili evidentirani ugovori o prijenosu neotplaćenih dionica zaključeni u siječnju 1995., podaci u evidencijama Fonda i podaci u knjizi dionica nisu usklađeni.

Društvo je u ime zaposlenih nastavilo plaćati dionice bez popusta otkupom stare devizne štednje od poslovnih banaka sredstvima zaposlenih, s tim da je posljednja uplata obavljena koncem veljače 1998. Obveza za otplatu dionica bez popusta za razdoblje od 1994. do 1998. iznosila je 28.118.642,48 kn.

Podaci o uplatama pojedinih obroka i kamata nisu istovjetni s evidentiranim uplatama u Fondu s obzirom da je Fond najprije evidentirao podmirenje obveza za zatezne kamate zbog neredovite otplate, a zatim dug po pojedinim obrocima.

Odlukama skupštine Društva u razdoblju 1995. do 2000. dobit Društva raspoređivana je na način da je dio dobiti u iznosu 36.137.706,46 kn raspoređen za naknade zaposlenima. Naknade se nisu isplaćivale izravno zaposlenicima, osim iznosa 8.216.258,83 kn, nego je Društvo u ime zaposlenika podmirivalo obveze prema Fondu za upisane dionice bez popusta u iznosu 28.118.642,48 kn.

Društvo je isplaćivalo sredstva, odnosno platilo obvezu Fondu i prije donošenja odluke skupštine o rasporedu dijela dobiti za naknade zaposlenima, te je na taj način kreditiralo kupnju dionica bez popusta što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća kojim je određeno da poduzeće u pretvorbi ne može kreditirati kupnju dionica odnosno udjela, ni jamčiti za kredite koji se uzimaju u tu svrhu.

Društvo je tijekom 1995. u ime zaposlenih platilo Fondu otkupom stare devizne štednje od poslovnih banaka 3.736.398,96 kn, odnosno 1.028.506,38 DEM za otplatu dionica bez popusta kupljenih na temelju 90 ugovora. Za obroke koji su dospijevali u veljači i kolovozu 1994. plaćanje je obavljeno 9. siječnja 1995. za 18 dioničara u iznosu 2.907.200,00 kn odnosno 800.000,- DEM, 20. siječnja 1995. za 69 dioničara u iznosu 761.863,21 kn odnosno 209.943,29 DEM i 1. veljače 1995. za 3 dioničara u iznosu 67.335,75 kn odnosno 18.563,09 DEM.

Tijekom 1996. Društvo je također platilo Fondu otkupom stare devizne štednje 2.343.676,83 kn, odnosno 633.255,02 DEM za jedan obrok dionica bez popusta kupljenih na temelju 89 ugovora, a koji je dospijevao u veljači 1995. Jedan dioničar zaključio je u lipnju 1994. ugovor o prodaji otplaćenih i prijenosu neotplaćenih dionica sa stjecateljem koji nije bio zaposlenik Društva, a Društvo je prestalo plaćati obvezu prenositelja prema Fondu tek u 1996. Jedan primjerak ugovora dostavljen je Fondu u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Društvo je tijekom 1997. platilo Fondu 11.913.073,83 kn, odnosno 3.338.769,47 DEM otkupom stare devizne štednje od više poslovnih banaka, a uplate se odnose na plaćanje obroka za 89 dioničara. Uplate se odnose na obroke koji su dospijevali u kolovozu 1995. te veljači i kolovozu 1996.

U 1998. Društvo je obavilo plaćanje dionica Fondu u iznosu 10.125.492,86 kn, odnosno 2.875.883,84 DEM otkupom stare devizne štednje. Na plaćanje obroka koji je dospijevao u veljači 1997. za 89 dioničara odnosi se 3.931.418,67 kn odnosno 1.116.753,40 DEM, a 6.194.074,19 kn odnosno 1.759.130,44 DEM odnosi se na otplatu dionica bez popusta u cijelosti. Društvo je na temelju obračuna Fonda 27. veljače 1998. otplatilo dionice bez popusta u cijelosti u ime 90 dioničara. Za 89 dioničara koji su zaključili ugovore s Fondom plaćeno je 6.010.451,25 kn, a za jednog dioničara koji je stekao dionice na temelju navedenog ugovora iz lipnja 1994. plaćeno je 183.622,94 kn. Otplata dionica bez popusta nije obavljena prema ugovorenoj dinamici, već sa zakašnjenjem većim i od 12 mjeseci. Fond je slao opomene dioničarima, ali nije raskinuo ugovore, što nije u skladu s odredbama članka 20. i članka 21. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da je kupac dužan ispuniti svoje obveze najkasnije u roku 5 godina od dana zaključivanja ugovora te da se neotplaćene dionice prenose Fondu ako kupac ne plati dionice u rokovima utvrđenim ugovorom.

S dioničarima koji su kupili 270 dionica bez popusta na temelju 5 ugovora, a koji su izravno podmirivali ugovorene obveze prema Fondu, raskinuti su ugovori za kupnju dionica jer su prestali podmirivati obveze. Otplaćene su bile 3 dionice te je Fondu pripalo 267 dionica.

4.3. Dionice iz portfelja fondova

4.3.1. Dionice iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju

Fond je u rujnu 1995. zbog neredovite otplate raskinuo 5 ugovora o prodaji dionica bez popusta te mu je pripalo 267 dionica Društva. Navedene dionice Fond je ustupio invalidima domovinskog rata ili članovima obitelji poginulih hrvatskih branitelja na temelju Rješenja o ustupanju dionica bez naplate od 18. rujna 1996.

Društvo je 20. rujna 1996. zaključilo 29 ugovora o kupnji dionica od invalida domovinskog rata ili članova obitelji poginulih hrvatskih branitelja i kupilo svih 267 dionica nominalne vrijednosti 272.340,- DEM po cijeni 816,- DEM za jednu dionicu u protuvrijednosti domaće valute po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan isplate.

Tijekom 1999. Fond je raskinuo 22 ugovora o prodaji dionica uz popust, te mu je pripalo 79 dionica Društva.

Fond je društvu Yukon d.o.o. Vinkovci prenio 80 dionica Društva nominalne vrijednosti 81.600,- DEM, iako je u portfelju imao 79 dionica. Dionice su prenesene na temelju ugovora o prijenosu dionica zaključenog 22. rujna 2000. za podmirenje obveza Ministarstva razvitka i obnove prema društvu Yukon d.o.o. Vinkovci.

Društvo je 24. studenoga 2000. zaključilo Ugovor o kupnji dionica s društvom Yukon d.o.o. Vinkovci i kupilo 80 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 81.600,- DEM, a kupoprodajna cijena iznosila je 125.664,00 kn.

4.3.2. Dionice iz portfelja fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja

Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske (dalje u tekstu: Fond radnika) preneseno je na temelju osnivačkog uloga 379 dionica nominalne vrijednosti 387.253,- DEM ili 2,52% temeljnog kapitala.

Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.d. za financiranje i investiranje, Zagreb (dalje u tekstu: HMO) i društvo Varaždinska banka d.d. Varaždin zaključili su 29. studenoga 1995. Ugovor o komisiji na temelju kojeg je Društvu dan zajam u iznosu 2.000.000,00 kn. HMO i Društvo zaključili su 31. prosinca 1995. Sporazum o podmirenju duga u iznosu 2.000.000,00 kn na način da Društvo prenese 540 vlastitih dionica HMO na temelju posebnog ugovora o prijenosu dionica. Društvo i HMO zaključili su 31. prosinca 1995. Ugovor o prijenosu dionica, kojim je preneseno 540 dionica nominalne vrijednosti 551.021,40 DEM, a HMO se obvezalo na ime preuzetih dionica razdužiti Društvo za 2.000.000,00 kn koliko ga je teretilo na temelju Ugovora o komisiji. Kupoprodajna cijena prema ugovoru iznosila je 999,41 DEM po dionici preračunano prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan zaključivanja ugovora. HMO se obvezalo dionice prenijeti u portfelj Fonda radnika i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske (dalje u tekstu: Fond poljoprivrednika) u omjeru 70:30 te je Fondu radnika preneseno 378 dionica, a Fondu poljoprivrednika 162 dionice.

HMO je 27. ožujka 1997. s Društvom zaključilo ugovor o prodaji 1 960 dionica nominalne vrijednosti 2.000.003,60 DEM. HMO se obvezalo da će dionice prenijeti u portfelj mirovinskih fondova u omjeru 70:30 te je Fondu radnika preneseno 1 372 dionice, a Fondu poljoprivrednika 588 dionica. Kupoprodajnu cijenu u iznosu 2.000.000,- DEM, što je prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan zaključivanja ugovora iznosilo 7.145.200,00 kn, HMO se obvezalo platiti do 31. ožujka 1997. Plaćanje je obavljeno uplatama na žiro račun Društva 28. ožujka 1997. u iznosu 4.000.000,00 kn i 11. travnja 1997. u iznosu 136.142,69 kn, a 3.009.057,31 kn podmireno je kompenzacijom provedenom 16. travnja 1997. Kompenzirani iznos odnosio se na obveze Društva prema HMO na temelju ugovora o kratkoročnom kreditu od 17. ožujka 1997. u iznosu 3.000.000,00 kn i na kamatu u iznosu 9.057,31 kn.

Prema podacima iz knjige dionica, Društvo je 27. ožujka 1997. imalo 1 692 vlastite dionice i nije moglo prodati 1 960 dionica. Promjena vlasničke strukture u knjizi dionica evidentirana je 7. srpnja 1997. na temelju ugovora zaključenog 27. ožujka 1997.

U ožujku 1998. Društvo je s HMO zaključilo ugovor o prodaji 65 dionica nominalne vrijednosti 3.700,00 kn. U vrijeme zaključivanja ugovora nominalna vrijednost dionice Društva iznosila je 1.020,41 DEM, jer je promjena nominalne vrijednosti dionice upisana u registar Trgovačkog suda u Varaždinu u siječnju 1999. Kupoprodajna cijena iznosila je 230.924,52 kn ili 65.330,73 DEM, odnosno 1.005,09 DEM po dionici preračunano prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan zaključenja ugovora. Ugovoreno je plaćanje prijebojem jer je Društvo dugovalo društvu HMO 230.924,52 kn s osnova dividende za 1995. i 1996. uvećanu za kamate. Prijeboj nije proveden putem žiro računa. Po ovom ugovoru, Fondu radnika je preneseno 45 dionica, a Fondu poljoprivrednika 20 dionica.

Fond radnika je u portfelju do prosinca 1998. imao 2 174 dionice, a Fond poljoprivrednika 770 dionica Društva. Društvo HMO je 30. prosinca 1998. zaključilo ugovor o

prodaji dionica Društva s brokerskom tvrtkom CBB-Vrijednosnice d.o.o. Varaždin, te joj prodalo 2 944 dionice (2 174 dionice iz portfelja Fonda radnika i 770 dionica iz portfelja Fonda poljoprivrednika). Kupoprodajna cijena iznosila je 1.000.000,- DEM, odnosno 339,67 DEM po dionici, plativo u protuvrijednosti kuna prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan uplate.

U travnju 1999. tvrtka CBB-Vrijednosnice d.o.o. Varaždin prodala je 2 944 dionice na temelju ugovora o kupoprodaji dionica kako slijedi: Hranislavu Skenderoviću 515 dionica, Josipu Canjugi 810 dionica, Stjepanu Spajiću 809 dionica i Dragi Špoljariću 810 dionica.

HMO je za kupnju 2 565 dionica Društva utrošilo 2.605.010,- DEM odnosno 1.015,60 DEM po dionici, a ostvarilo je prihod od prodaje u iznosu 339,67 DEM po dionici.

4.4. Otkup i prodaja vlastitih dionica

Otkup i prodaju vlastitih dionica Društvo je započelo 1995. na temelju ugovora o kupoprodaji vlastitih dionica, ugovora o stjecanju i ugovora o prijenosu dionica zaključivanih sa zaposlenicima Društva i pravnim i fizičkim osobama iz zemlje i inozemstva. Kao razlog stjecanja vlastitih dionica predsjednik uprave navodi otklanjanje teške štete koja je neposredno predstojala Društvu. Uprava nije izvještavala glavnu skupštinu o razlozima stjecanja, broju i nominalnim iznosima stečenih dionica, o njihovu udjelu u temeljnom kapitalu kao i protuvrijednosti koja je dana za te dionice, što nije u skladu s odredbom članka 233. stavka 3. Zakona o trgovačkim društvima kojom je određeno da uprava mora izvijestiti sljedeću glavnu skupštinu društva o razlozima i svrsi stjecanja, broju i nominalnim iznosima stečenih dionica, o njihovu udjelu u temeljnom kapitalu kao i o protuvrijednosti koja je dana za te dionice. Otkup i prodaja dionica obavljani su po cijenama utvrđenim odlukama upravnog odbora, nadzornog odbora i uprave.

Društvo je u 1995. kupilo 2 422 vlastite dionice. Od toga je prodano 2 255 dionica te je na dan 31. prosinca 1995. društvo imalo u portfelju 167 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 107.408,47 DEM ili 2,20% temeljnog kapitala.

U 1996. Društvo je kupilo 1 417 vlastitih dionica, a prodalo 83 dionice te je na dan 31. prosinca 1996. imalo u portfelju 1 501 dionicu nominalne vrijednosti 1.531.635,41 DEM ili 10,00% temeljnog kapitala.

U 1997. Društvo je kupilo 1 645 vlastitih dionica, od čega je prema odlukama uprave steklo 622 vlastite dionice od zaposlenika, koji su ih stekli na temelju ugovora o prijenosu neotplaćenih dionica u 1995., a u međuvremenu im je prestao radni odnos u Društvu. Tijekom 1997. Društvo je prodalo 3 145 dionica te je na dan 31. prosinca 1997. u portfelju imalo 1 dionicu.

U 1998. kupljeno je 2 586 vlastitih dionica, od čega je prema odlukama uprave steklo 773 vlastite dionice od zaposlenika kojima je prestao radni odnos u Društvu, a prodano je 1 611 dionica te je Društvo na dan 31. prosinca 1998. u portfelju imalo 976 dionica nominalne vrijednosti 3.611.200,00 kn.

U 1999. Društvo je kupilo 745 vlastitih dionica, a prodalo je 29 dionica te je u portfelju na dan 31. prosinca 1999. imalo 1 692 dionice nominalne vrijednosti 6.260.400,00 kn ili 11,30% temeljnog kapitala.

Tijekom 2000., Društvo je kupilo 1 046 vlastitih dionica, a prodalo 887 dionica te je na dan 31. prosinca 2000. imalo 1 851 vlastitu dionicu nominalne vrijednosti 6.848.700,00 kn ili

12,30% temeljnog kapitala. U razdoblju od siječnja do kolovoza 2001. (do tada je Društvo vodilo knjigu dionica), kupljene su 672 dionice, a prodane su 1 022 dionice, te je na dan 28. kolovoza 2001. Društvo imalo 1 501 vlastitu dionicu nominalne vrijednosti 5.553.700,00 kn ili 10,00% temeljnog kapitala.

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

U nastavku se daje pregled vlasničke strukture dionica Društva prema podacima iz knjige dionica na dan 30. studenoga 2001.

Tablica broj 3

Vlasnička struktura Društva na dan 30. studenoga 2001.

Redni broj	Dioničar	Broj dionica	Udjel u vlasništvu u %
1.	mali dioničari (397)	3 041	20,30
2.	Josip Canjuga	2 847	19,00
3.	Drago Špoljarić	2 318	15,40
4.	Hranislav Skenderović	1 929	12,80
5.	vlastite (trezorske) dionice	1 603	10,70
6.	Stjepan Spajić	1 058	7,00
7.	Ludwig Frischhut GmbH	1 050	7,00
8.	Stjepan Šaško	340	2,30
9.	Alfred Rosai	255	1,70
10.	Ivan Horvat	249	1,70
11.	Hans-Willi Curvers	200	1,30
12.	Varaždinska banka, Varaždin	64	0,40
13.	grad Varaždin	64	0,40
UKUPNO		15 018	100,00

U vrijeme obavljanja revizije, Društvo ima 733 zaposlenika.

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

U tablici broj 4 daju se osnovni podaci o poslovanju u razdoblju od 1991. do 2000. prema temeljnim financijskim izvještajima.

Tablica broj 4

Osnovni podaci o poslovanju u razdoblju od 1991. do 2000. prema temeljnim financijskim izvještajima

Opis	1991. u din	1992. u HRD	1993. u HRD	1994. u kn	1995. u kn	1996. u kn	1997. u kn	1998. u kn	1999. u kn	2000. u kn
Ukupan prihod	608.582.000	4.849.344.000	67.673.900.000	113.366.629	138.861.742	102.437.500	125.503.272	115.890.505	122.466.662	132.301.939
Ukupni rashodi	564.415.000	4.756.476.000	59.185.882.000	110.700.161	128.585.692	98.285.095	118.771.693	107.788.690	116.975.374	122.717.747
Dobit financijske godine	43.324.000	92.868.000	-	2.419.947	9.625.614	3.400.184	5.580.226	5.946.051	4.862.962	8.129.430
Gubitak financijske godine	-	-	140.817	-	-	-	-	-	-	-
AKTIVA	1.213.998.000	12.228.056.000	141.486.964.000	154.946.489	168.016.700	123.653.379	124.641.336	128.164.710	133.505.897	140.244.161
Nematerijalna imovina	4.577.000	29.823.000	45.178.000	5.097	3.776	-	-	-	27.251	27.251
Materijalna imovina	742.625.000	10.208.974.000	115.477.376.000	112.573.159	106.084.742	63.290.103	61.658.716	61.938.399	65.453.621	67.952.907
Potraživanja	113.874.000	694.420.000	6.566.503.000	10.649.308	17.520.325	18.624.160	26.366.789	24.164.902	28.129.365	32.828.423
Druga potraživanja	107.919.000	7.000	-	-	5.249.379	2.165.804	228.658	3.937.821	6.237.946	5.606.933
Drugo	245.003.000	1.294.832.000	19.397.907.000	31.718.925	39.158.478	39.573.312	36.387.173	38.123.588	33.657.714	33.828.647
PASIVA	1.213.998.000	12.228.056.000	141.486.964.000	154.946.489	168.016.700	123.653.379	124.641.336	128.164.710	133.505.897	140.244.161
Upisani kapital	830.178.000	10.888.028.000	10.888.028.000	55.660.523	56.791.487	54.589.403	55.566.600	55.566.600	55.566.600	55.566.600
Pričuve	-	71.182.000	119.245.621.000	73.850.828	68.909.686	22.819.651	11.251.114	15.359.103	15.882.452	17.686.808
Zadržana dobit	-	76.461.000	76.461.000	514.290	1.500.500	14.082.678	17.373.799	2.634.284	2.634.304	65
Dobit tekuće godine	43.324.000	92.868.000	-	2.419.947	9.625.614	3.400.184	5.580.226	5.946.051	4.862.962	8.129.430
Gubitak tekuće godine	-	-	140.817.000	-	-	-	-	-	-	-
Obveze	171.023.000	1.099.517.000	11.417.671.000	16.806.674	30.990.353	28.598.424	33.468.356	47.441.001	53.292.363	58.434.791
Drugo	169.473.000	-	-	5.694.227	199.060	163.039	1.401.241	1.217.671	1.267.216	426.467

Društvo je u svim godinama nakon pretvorbe ostvarivalo dobit te je od 1995. isplaćivalo dividendu, nagrade zaposlenima i upravi. U razdoblju od 1995. do 2000. za isplatu dividende skupština je utvrdila iznos 14.486.776,55 kn. Isplata dividende obavljena je na tekuće ili štedne račune te putem blagajne.

Društvo nije uplaćivalo Fondu dividendu koja se odnosila na upisane a neotplaćene dionice kao i za dionice u vlasništvu Fonda, što nije u skladu s Uputom za provedbu članka 20. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i odredbom članka 21. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Dividendu za 1994. Društvo nije prenijelo Hrvatskom fondu za razvoj u roku 7 dana od dana održavanja skupštine. U razdoblju od ožujka 1996. i nadalje Društvo je bilo obvezno isplatiti dividendu Fondu u skladu s odredbom članka 31. Zakona o privatizaciji, osim ako Upravni odbor Fonda ne donese odluku o drugom načinu korištenja sredstava ostvarenih iz dobiti u skladu s odredbama članka 12. Zakona o privatizaciji.

Za isplatu dividende po osnovi neotplaćenih, a ugovorenih dionica Fond je 13. svibnja 2001. dostavio zahtjev za naplatu dividende za 1996. u iznosu 262.580,00 kn i 8.044,30 kn za 1998., te obračun kamate od 1. siječnja 1998. do 13. lipnja 2001. u iznosu 204.335,76 kn. Društvo je podmirilo obveze u lipnju 2001. U zahtjevu Fonda nije naveden iznos potraživanja prema Društvu za dividendu po osnovi neotplaćenih, a ugovorenih dionica za 1994., 1995. i 1997.

Društvo je odlukom skupštine iz srpnja 2001. obvezu prema Fondu za iznos dividende za 1994. i 1995. u iznosu 1.550.309,93 kn prenijelo u zadržanu dobit. U prijedlogu odluke uprava je kao razlog prijenosa neisplaćenih sredstava iz dobiti u zadržanu dobit navela da je za navedene obveze nastupila zastara.

U razdoblju od 1995. do 2000. skupština je odlukama utvrdila da se dio dobiti raspodjeli za nagrade zaposlenicima u iznosu 36.137.706,46 kn, od čega je ukupno isplaćeno 33.124.956,71 kn. U tablici broj 5 dani su podaci o raspodjeli dobiti prema odlukama skupštine Društva.

Tablica broj 5

Pregled raspodjele dobiti prema odlukama skupštine

u kn

Godina	Dobit za raspodjelu	Za isplatu			Zakonske pričuve	Rezerviranja za otkup vlastitih dionica	Zadržana dobit
		Dividenda	Sredstva zaposlenih	Nagrade upravi			
1994.	2.419.946,95	1.440.000,00	783.957,55	195.989,40	-	-	-
1995.	9.614.169,44	1.775.000,00	7.539.169,44	300.000,00	507.309,56	-	-
1996.	13.238.702,78	1.949.976,55	8.768.020,81	1.323.870,28	661.935,14	534.900,00	-
1997.	22.954.024,55	1.501.800,00	13.446.558,66	2.223.793,36	1.417.701,23	2.000.000,00	-
1998.	5.946.051,06	2.050.000,00	2.800.000,00	594.605,11	297.302,55	204.143,40	-
1999.	7.451.855,69	2.370.000,00	2.800.000,00	481.755,10	164.081,49	1.636.019,10	-
2000.	8.129.430,06	3.400.000,00	-	-	-	-	4.729.430,06
Ukupno	69.754.180,53	14.486.776,55	36.137.706,46	5.120.013,25	2.778.329,97	4.375.062,50	4.729.430,06

Odlukom o načinu i iznosu stimulativnog dijela plaće koji se isplaćuje iz dobiti, koja je donesena 23. rujna 1996., uprava Društva je utvrdila kriterije za isplatu naknada zaposlenima u iznosu 8.216.258,83 kn. Naknada je isplaćivana zaposlenicima u razdoblju od listopada 1996. do studenoga 2000.

Za dio dobiti isplaćen zaposlenicima u razdoblju od siječnja 1995. do veljače 1998. u iznosu 24.908.697,88 kn, nisu utvrđeni kriteriji. Navedeni iznos naknade nije isplaćivan izravno zaposlenicima, nego je Društvo u ime zaposlenih podmirivalo obveze prema Fondu za neotplaćene dionice.

Za isplaćene naknade zaposlenicima u iznosu 33.124.956,71 kn nisu obračunani porezi i doprinosi, što nije u skladu s odredbama članka 3. i članka 7. Zakona o porezu na dohodak i članka 22. Pravilnika o porezu na dohodak, kojima je propisano da je osnovica poreza na dohodak dohodak od nesamostalnog rada u koji ulaze i primici po osnovi naknada, potpora i nagrada koje daje poslodavac ako prelaze iznose koje propisuje ministar financija te svi drugi primici po osnovi nesamostalnog rada i u svezi s nesamostalnim radom. Također je navedeno da se plaćom razumijevaju svi priljevi koji posloprimcu priteču na temelju rada (prijšnjeg, sadašnjeg ili budućeg), bez obzira pod kojim su nazivom ili u kojem obliku ostvareni.

Društvo je isplatilo zaposlenicima 3.012.749,75 kn manju naknadu od iznosa utvrđenog odlukama skupštine, od čega je odlukom skupštine u 2001. dio neisplaćenih naknada u iznosu 2.052.829,95 kn prenijelo u zadržanu dobit, a za razliku u iznosu 959.919,80 kn Društvo je umanjilo obvezu isplate sredstava zaposlenicima zbog odobrenog diskonta kod plaćanja obveze za dionice Fondu.

Nije vidljiv razlog, zbog čega Društvo nije u cijelosti isplatilo zaposlenicima iznos naknade utvrđene odlukama skupštine i pripadajuću dividendu Fondu.

Nagrade upravi isplaćivane su dodjelom vlastitih dionica prema odlukama skupštine. Od 1995. do 2000. nagrada upravi iznosila je 4.924.023,80 kn, od čega je 3.229.725,02 kn isplaćeno u dionicama.

Pravo na isplatu iz dobiti predsjedniku, zamjeniku i članu uprave utvrđeno je ugovorima zaključenim u prosincu 1995., a koja je isplaćivana u visini 10,00% neto dobiti. Od utvrđenog iznosa dobiti predsjedniku je određen udio 39,00%, zamjeniku predsjednika 32,00% i članu 29,00%. Utvrđena visina udjela iz dobiti promijenjena je ugovorima iz prosinca 1999. na način da predsjedniku pripada 45,00%, zamjeniku predsjednika 29,00% i članu 26,00%. Dodacima ugovorima zaključenima u prosincu 2000. utvrđeno je pravo na podjelu dobiti u visini 11,10% bruto dobiti, a visina udjela nije mijenjana. Za obračun isplate nagrade u dionicama korištena je cijena dionice koju je utvrdio upravni ili nadzorni odbor.

Društvo nije obračunalo porez na plaću za primanja po osnovi nagrada za ostvarene rezultate u dionicama, što nije u skladu s odredbama članka 24. i 25. Pravilnika o porezu na dohodak kojima je propisano da se plaćom smatraju i primici u stvarima i uslugama koje imaju novčanu vrijednost u koja posebice ulaze i primanja po osnovi naknada za rad i nagrada za ostvarene rezultate u dionicama, a porez na plaću obračunava se na nominalnu vrijednost dionica ili na tržišnu vrijednost dionica ako je veća od nominalne.

Društvo je izvršilo procjenu dugotrajne imovine na fer (tržišnu) vrijednost na dan 1. siječnja 1996., osim zemljišta koje je procijenjeno 1. siječnja 1997. Procjenu nekretnina, postrojenja i opreme izradili su stručni suradnici Zavoda za ekonomiku i organizaciju poslovanja Varaždin. Ukupno procijenjena vrijednost imovine Društva (bez zemljišta) na dan 1. siječnja 1996. iznosila je 41.248.032,98 kn, što je prema tečaju 1,- DEM = 3,70 kn iznosilo 11.148.117,02 DEM. Procijenjena vrijednost imovine manja je za 39.077.198,00 kn ili 10.561.404,97 DEM od neto knjigovodstvene vrijednosti.

Građevinski objekti procijenjeni su za 29.675.026,28 kn ili 8.020.277,37 DEM, a oprema za 9.402.172,14 kn ili 2.541.127,60 DEM manje od knjigovodstvene vrijednosti. Zemljište je procijenjeno 1. siječnja 1997. prema podacima o prometnoj vrijednosti zemljišta dobivenih u Poreznoj upravi. Ukupna vrijednost graditeljskog i poljoprivrednog zemljišta procijenjena je u iznosu 24.177.886,00 kn, što je prema tečaju 1,- DEM = 3,6 kn iznosilo 6.716.079,60 DEM. Procijenjena vrijednost zemljišta manja je od neto knjigovodstvene vrijednosti za 470.796,00 kn. Smanjenje knjigovodstvene vrijednosti teretilo je revalorizacijske pričuve koje su 1. siječnja 1996. iskazane u iznosu 66.932.567,00 kn, a 1. siječnja 1997. iskazane su u iznosu 17.128.503,00 kn. Nakon izvršenog evidentiranja smanjenja knjigovodstvene vrijednosti na teret revalorizacijskih pričuva, Društvo je dio revalorizacijskog viška prenijelo u zadržanu dobit. Za 1996. je u dobit za raspodjelu preneseno 9.838.518,16 kn i 16.657.707,00 kn u 1997.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije poduzeća Metalna industrija Varaždin d.o.o., Varaždin.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

Poduzeće Ljevaonica i tvornica armatura p.o. Varaždin, osnovalo je u 1990. poduzeće za proizvodnju lijevanih, kovanih i prešanih metalnih proizvoda Metalna industrija Varaždin d.o.o., s osnivačkim ulogom od 315.516.000 din. Tijekom 1991. i 1992. došlo je do upisa novih uloga i promjene vlasničke strukture Poduzeća i to uplatom novih uloga, ustupanjem udjela trećim osobama, pretvaranjem potraživanja Republike Hrvatske za obveznice u ulog i prijenosom neraspoređenih sredstava po završetku stečajnog postupka nad poduzećem Ljevaonica i tvornica armatura p.o. Varaždin. Prije provođenja postupka pretvorbe, udjeličari su bili Hrvatski fond za razvoj s 94,57% udjela, Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske 2,52%, Republika Hrvatska 1,62%, općina Varaždin 0,43%, Varaždinska banka 0,43% i Comexim d.d. Varaždin 0,43% udjela. S obzirom da su u vrijeme pretvorbe bili poznati udjeličari, postupak pretvorbe u dioničko društvo trebalo je obaviti na način da se udjeli članova pretvore u dionice.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe nije obavljen u potpunosti u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Podaci iz Programa pretvorbe nisu usklađeni s podacima iz Odluke o pretvorbi. Prema Programu pretvorbe procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 17.532.509,- DEM, a prema Odluci o pretvorbi 15.324.614,- DEM. Odlukom o pretvorbi utvrđen je model pretvorbe u dioničko društvo na način da se udjeli članova pretvaraju u dionice. Ulog Hrvatskog fonda za razvoj u iznosu 14.741.972,- DEM pretvara se u 14 447 dionica, ulog Republičkog fonda mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske u iznosu 387.253,- DEM pretvara se u 379 dionica, ulog općine Varaždin u iznosu 65.129,- DEM pretvara se u 64 dionice, ulog društva Varaždinska banka d.d. Varaždin u iznosu 65.129,- DEM pretvara se u 64 dionice i ulog društvu Comexim d.d. Varaždin u iznosu 65.129,- DEM pretvara se u 64 dionice.

Programom pretvorbe nije određen navedeni način pretvorbe. Određena je pretvorba prodajom dijela procijenjene vrijednosti Poduzeća zaposlenima i drugim osobama na način da se prodaju dionice nominalne vrijednosti 482.144.000.- HRD ili 8.766.254,- DEM s tim da je desetorici zaposlenika omogućena kupnja dionica nominalne vrijednosti 20.000,- DEM, a drugim zaposlenicima dionice nominalne vrijednosti 12.237,- DEM. Navedenim Programom pretvorbe nije bilo omogućeno svim zaposlenicima jednako pravo stjecanja dionica uz popust, što nije u skladu s odredbom članka 19. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Iz Programa pretvorbe nije vidljivo koje se dionice i koje nominalne vrijednosti prodaju, jer su u vrijeme pretvorbe, prema Odluci o pretvorbi, već bili poznati dioničari i nije bilo dionica za prodaju.

- Elaboratom o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća iz veljače 1992., utvrđena je procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 958.823.000.- HRD ili 17.433.146,- DEM. Agencija je 17. lipnja 1992. zatražila dopunu elaborata. Prema dopuni elaborata koja je dostavljena Agenciji 30. lipnja 1992., procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila je 14.701.889,- DEM. Agencija je povećala vrijednost zemljišta za 814.551,- DEM, a smanjila vrijednost opreme za 191.826,- DEM, te procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 842.853.770.- HRD ili 15.324.614,- DEM. U Fondu nema dokumentacije na temelju koje je Agencija izvršila ispravke, te nije moguće utvrditi iz kojih je razloga povećana procijenjena vrijednost Poduzeća sa 14.701.889,- DEM na 15.324.614,- DEM.

- Agencija je 9. srpnja 1992. dala suglasnost na procijenjenu vrijednost Poduzeća utvrđenu u dopuni elaborata u iznosu 15.324.614,- DEM. Tim aktom, koji nema uobičajenu formu rješenja ili potvrde, Agencija nije dala suglasnost za provođenje namjeravane pretvorbe u skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, jer je Poduzeće u vrijeme pretvorbe imalo poznatog vlasnika (Hrvatski fond za razvoj i druge udjeličare). Hrvatski fond za razvoj uputio je dopis kojim je zatražio od Agencije podatak o datumu kada je Poduzeće dostavilo Agenciji dokumentaciju o pretvorbi, nakon čega je Hrvatski fond za razvoj trebao utvrditi način prodaje dionica koje su mu pripale kao udjeličaru u Poduzeću, odnosno model prodaje i tečaj koji će se primjenjivati u postupku zaključivanja ugovora o prodaji dionica. U Fondu i u Društvu nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo kako je Hrvatski fond za razvoj utvrdio model prodaje dionica, odnosno nedostaje dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo je li Poduzeću dano odobrenje da donese odluku o pretvorbi i prodaji dionica koje su pripale Hrvatskom fondu za razvoj.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu obavljani u potpunosti u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Hrvatski fond za razvoj objavio je 22. srpnja 1992. oglas u lokalnom tjedniku (Varaždinske vijesti), kojim se pozivaju zaposleni i ranije zaposleni na podnošenje zahtjeva za kupnju dionica uz osnovni popust 20,00% i dodatni popust 1,00% za svaku navršenu godinu radnog staža, na obročnu otplatu u roku pet godina. Svaki zaposlenik može kupiti dionice uz popust najviše u nominalnoj vrijednosti do dinarske protuvrijednosti 20.000,- DEM i dionice bez popusta, na obročnu otplatu u roku pet godina. Rok za podnošenje zahtjeva u pisanom obliku bio je osam dana od dana objave poziva, a rok za uplatu prvog obroka bio je 19. kolovoza 1992. U pozivu nisu objavljeni podaci o procijenjenoj vrijednosti Poduzeća, broj i nominalna vrijednost dionica koje se prodaju. Revizijom je utvrđeno da su ranije zaposleni dostavili 21 zahtjev u kojima je bila iskazana namjera kupnje dionica nominalne vrijednosti 450.000,- DEM. Od toga je 18 zahtjeva za kupnju dionica uz popust dostavljeno u roku, a nakon isteka roka zaprimljena su tri zahtjeva ranije zaposlenih, od čega je dvojici omogućen upis dionica uz popust, a jednom ne. Također je utvrđeno da je osam ranije zaposlenih upisalo dionice iako nisu podnijeli zahtjeve za upis. Za kupnju dionica uz popust zaposleni nisu podnosili zahtjeve u pisanom obliku kako je bilo navedeno u pozivu, jer je direktor Poduzeća s danom objave poziva uputio obavijest zaposlenicima da za kupnju dionica s popustom ne daju ponude, već samo za kupnju dionica bez popusta.

U postupku upisa i prodaje dionica nije osigurano jednako pravo stjecanja dionica uz popust svim zaposlenima i ranije zaposlenima, što nije u skladu s odredbama članka 19. stavka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Prema izvještaju povjerenstva, zaposlenici su podnijeli 95 zahtjeva za kupnju dionica bez popusta nominalne vrijednosti 18.800.000,- DEM, što je više od 50,00% procijenjene vrijednosti Poduzeća navedene u Odluci o pretvorbi. Revizijom je utvrđeno da povjerenstvo nije umanjilo broj dionica bez popusta u jednakom omjeru za svakog podnositelja zahtjeva. Također je utvrđeno, da su pojedini zaposlenici prema kriterijima povjerenstva, ostvarili pravo na upis i kupnju većeg broja dionica u odnosu na druge zaposlenike. Utvrđeno je da je 85 osoba podnijelo zahtjeve u roku. Od toga je 80 osoba upisalo dionice bez popusta. Jednoj osobi koja je zahtjev podnijela nakon isteka roka omogućen je upis. Dionice je upisalo i 14 osoba koje nisu u pisanom obliku podnijele zahtjev za kupnju dionica bez popusta. U većini slučajeva iznosi iz zahtjeva su umanjeni, a u jednom slučaju upisano je više dionica nego što je navedeno u zahtjevu.

- Fond je 12. kolovoza 1992. zaključio 1 005 ugovora o prodaji dionica. Od toga se 910 ugovora odnosi na dionice s popustom, a 95 ugovora na dionice bez popusta.

Ugovorena cijena u DEM preračunana je u HRD prema tečaju 1,- DEM = 98,- HRD. Iz dokumentacije Fonda nije vidljivo zašto je primijenjen navedeni tečaj. Na dan 9. srpnja 1992. (kada je Agencija dala suglasnosti na procijenjenu vrijednost Poduzeća) važio je tečaj: 1,- DEM = 145,- HRD.

- Fond je prodao zaposlenima i ranije zaposlenima (na temelju 910 zaključenih ugovora) 6 865 dionica s popustom na obročnu otplatu. Zaposleni su zaključili 882 ugovora na rok otplate dvije godine, a ranije zaposleni 28 ugovora na rok otplate pet godina. Plaćanje je ugovoreno u polugodišnjim obrocima. Plaćanje dionica uz popust obavljalo je Društvo u ime dioničara u razdoblju od 1992. do 1995. Nema dokumentacije iz koje bi se moglo utvrditi iz kojih izvora su obavljene uplate.
- Fond je prodao zaposlenima na temelju 95 zaključenih ugovora 7 582 dionice Društva

bez popusta, na obročnu otplatu u roku pet godina u deset polugodišnjih obroka. Otplatu dionica bez popusta u ime 89 zaposlenih obavljalo je Društvo od 1992. do konačne otplate u 1998. Šest dioničara obavljalo je otplatu dionica bez popusta izravno Fondu. Prva tri obroka dionica uz popust i bez popusta, Društvo je platilo u ime zaposlenih u iznosu 241.372,42 kn obveznicama Republike Hrvatske za obnovu, prema ugovorenoj dinamici otplate. Nije moguće utvrditi je li Društvo u razdoblju od 1992. do 1995. obavljalo plaćanja prema Fondu u ime zaposlenih otkupom stare devizne štednje vlastitim novčanim sredstvima, te jesu li dioničari obavili povrat sredstava, jer Društvo nema dokumentaciju stariju od pet godina. Početkom 1995. na temelju ugovora o prijenosu dionica 89 zaposlenika, koji su kupili dionice bez popusta, prenijelo je dionice na druge zaposlenike koji su preuzeli obvezu prema Fondu za neotplaćene dionice. Zaključena su 684 ugovora o prijenosu dionica bez popusta. Ugovoreno je da preuzimatelji postaju vlasnici dionica razmjerno visini otplaćenog duga, te da će se svaka u cijelosti otplaćena dionica upisati u knjigu dionica kao vlasništvo preuzimatelja do 31. prosinca tekuće godine. Revizijom je utvrđeno, da je na temelju 203 ugovora koje su zaključila tri člana uprave sa zaposlenicima, ukupno prenesena obveza otplate 3 091 dionice, od čega su 62 dionice bile otplaćene. Prenositelji su ustupali otplaćene dionice bez naknade. Drugi zaposlenici su međusobno zaključili 481 ugovor o prijenosu dionica. Uvjete preuzimanja otplate dionica prema Fondu, odnosno prijenosa neotplaćenih dionica na zaposlenike utvrdila je Komisija Društva za prodaju dionica u prosincu 1994. Komisija nije imala punomoći dioničara za utvrđivanje uvjeta prodaje. Određeno je da zaposlenici preuzimaju otplatu dionica na temelju radnog staža zaposlenika i analitičke vrijednosti radnog mjesta. Komisija je također utvrdila da će se dionice koje preuzmu na otplatu zaposleni, a kojima tijekom otplate prestane radni odnos u Društvu, prenijeti odlukama u trezor kao vlastite.

Zaključivanje ugovora početkom 1995. o prijenosu dionica na druge zaposlenike prema uvjetima koje je koncem 1994. utvrdila navedena Komisija nije u skladu s odredbom članka 211. Zakona o trgovačkim društvima kojom je propisano da pod jednakim uvjetima dioničari imaju jednaki položaj u društvu. Ova temeljna zaštita dioničara ne može se statutom ili odlukom nekog organa isključiti ili ograničiti.

Dioničari kojima je tijekom otplate prestao radni odnos u Društvu, prenosili su neotplaćene dionice bez popusta Društvu potpisivanjem izjave o prijenosu. Za prijenos dionica nije ugovorena naknada. Stjecatelji koji su stekli dionice temeljem ugovora zaključenih u siječnju 1995. upisani su u knjigu dionica. Datum upisa nije naveden. Revizijom je utvrđeno da je stjecateljima isplaćivana dividenda. Brisanje dionica s prenositelja Društvo je upisalo u knjigu dionica u rujnu 1998. Iz navedenih razloga knjiga dionica ne pokazuje jasno i pregledno tko je vlasnik dionica na ime u razdoblju od siječnja 1995. do rujna 1998. Ugovori o prijenosu neotplaćenih dionica nisu zaključeni u obliku javno ovjerene isprave, ne sadrže sve propisane elemente, a jedan primjerak ugovora nije dostavljen Hrvatskom fondu za privatizaciju, što nije u skladu s odredbama članka 21.d Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. S obzirom da u Fondu nisu bili evidentirani ugovori o prijenosu neotplaćenih dionica zaključeni u siječnju 1995., podaci u evidencijama Fonda i podaci u knjizi dionica nisu usklađeni. Društvo je u ime zaposlenih nastavilo plaćati dionice bez popusta otkupom stare devizne štednje sredstvima zaposlenih, s tim da je posljednja uplata obavljena koncem veljače 1998. Obveza za otplatu dionica bez popusta za razdoblje od 1994. do 1998. iznosila je 28.118.642,48 kn. Podaci o uplatama pojedinih obroka i kamata nisu istovjetni s evidentiranim uplatama u Fondu, jer je Fond najprije evidentirao podmirenje obveza za zatezne kamate zbog neredovite otplate, a zatim dug po pojedinim obrocima. Odlukama skupštine Društva, u razdoblju od 1995. do 2000., dobit je raspoređivana na način da je dio dobiti u iznosu 36.137.706,46 kn raspoređen za naknade zaposlenima, od čega je isplaćeno 33.124.956,71 kn.

Društvo je isplatilo zaposlenicima 3.012.749,75 kn manju naknadu od iznosa utvrđenog

odlukama skupštine, od čega je odlukom skupštine u 2001. dio neisplaćenih naknada u iznosu 2.052.829,95 kn prenesen u zadržanu dobit, a za razliku u iznosu 959.919,80 kn Društvo je umanjilo obvezu isplate sredstava zaposlenicima zbog odobrenog diskonta kod plaćanja obveze za dionice Fondu. Iz dokumentacije Društva nije vidljivo iz kojih razloga nije isplaćena naknada zaposlenima u iznosu utvrđenom odlukama skupštine. Uprava Društva je utvrdila kriterije za isplatu naknada zaposlenima za 8.216.258,83 kn, dok za 24.908.697,88 kn nisu utvrđeni kriteriji. Sredstva u iznosu 24.908.697,88 kn nisu isplaćena izravno zaposlenicima, nego je Društvo u ime zaposlenika podmirivalo obveze prema Fondu za upisane dionice bez popusta. Društvo je isplaćivalo sredstva, odnosno platilo obvezu Fondu i prije donošenja odluke skupštine o rasporedu dijela dobiti za naknade zaposlenima, te je na taj način kreditiralo kupnju dionica bez popusta, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojim je određeno da poduzeće u pretvorbi ne može kreditirati kupnju dionica odnosno udjela, ni jamčiti za kredite koji se uzimaju u tu svrhu.

Otplata dionica bez popusta nije obavljena prema ugovorenoj dinamici, već sa zakašnjenjem dužim i od 12 mjeseci. Fond je upućivao opomene dioničarima, ali nije raskinuo ugovore, što nije u skladu s odredbama članka 20. i članka 21. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da je kupac dužan ispuniti svoje obveze najkasnije u roku 5 godina od dana zaključivanja ugovora, te da se neotplaćene dionice prenose Fondu ako kupac ne plati dionice u rokovima utvrđenim ugovorom.

- Za isplaćene naknade zaposlenicima u iznosu 33.124.956,71 kn nisu obračunani porezi i doprinosi, što nije u skladu s odredbama članka 3. i članka 7. Zakona o porezu na dohodak i članka 22. Pravilnika o porezu na dohodak, kojima je propisano da je osnovica poreza na dohodak od nesamostalnog rada u koji ulaze i primici po osnovi naknada, potpora i nagrada koje daje poslodavac ako prelaze iznose koje propisuje ministar financija te svi drugi primici po osnovi nesamostalnog rada i u svezi s nesamostalnim radom. Također je navedeno da se plaćom razumijevaju svi priljevi koji posloprimcu pritječu na temelju rada (prijašnjeg, sadašnjeg ili budućeg), bez obzira pod kojim su nazivom ili u kojem obliku ostvareni.

- Nagrade upravi isplaćivane su dodjelom vlastitih dionica prema odlukama skupštine. Od 1995. do 2000. nagrada upravi iznosila je 4.924.023,80 kn, od čega je 3.229.725,02 kn isplaćeno u obliku dionica. Društvo nije obračunalo porez na plaću za primanja po osnovi nagrada za ostvarene rezultate u dionicama, što nije u skladu s odredbama članka 24. i članka 25. Pravilnika o porezu na dohodak, kojima je propisano da se plaćom smatraju i primici u stvarima i uslugama koje imaju novčanu vrijednost u koje posebice ulaze i primanja po osnovi naknada za rad i nagrada za ostvarene rezultate u dionicama, a porez na plaću obračunava se na nominalnu vrijednost dionica ili na tržišnu vrijednost dionica ako je veća od nominalne.

- Društvo nije uplaćivalo Fondu dividendu koja se odnosila na upisane, a neotplaćene

dionice kao i za dionice u vlasništvu Fonda, što nije u skladu s Uputom za provedbu članka 20. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i odredbe članka 21. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. U razdoblju od ožujka 1996. i nadalje, Društvo je bilo obvezno isplatiti dividendu Fondu u skladu s odredbom članka 31. Zakona o privatizaciji, osim ako Upravni odbor Fonda ne donese odluku o drugom načinu korištenja sredstava ostvarenih iz dobiti u skladu s odredbama članka 12. Zakona o privatizaciji. Društvo je odlukom skupštine iz srpnja 2001., obvezu prema Fondu za dividende iz 1994. i 1995. u iznosu 1.550.309,93 kn, prenijelo u zadržanu dobit. U obrazloženju odluke, kao razlog za prijenos neisplaćenih sredstava iz dobiti u zadržanu dobit, navedeno je da je za spomenute obveze nastupila zastara.

Nije vidljiv razlog zbog čega Društvo nije u cijelosti isplatilo zaposlenicima iznos naknade utvrđene odlukama skupštine i pripadajuću dividendu Fondu.

Razvojnim programom predviđen je nastavak razvoja iz 1978., kada je započela prva faza preseljenja stare lokacije DP LTA na drugu lokaciju gdje je izrađena nova tvornica - Proizvodnja armatura. Planirana je druga faza preseljenja koja započinje izgradnjom novih kapaciteta za ljevaoničku proizvodnju i preseljenjem dijela postojećih kapaciteta na novu lokaciju.

Za ostvarenje razvojnog programa navedena je potreba zamjene dotrajale opreme, uvođenje nove tehnologije i novih proizvoda, povećanje proizvodnosti i kvalitete proizvoda, te preseljenje na novu lokaciju. Predračunska vrijednost potrebnog ulaganja u izgradnju proizvodnog objekta i nabavu opreme iznosila je 13.584.000,- DEM, od čega je za građevinske objekte planirano uložiti 2.492.537,- DEM. Realizacija investicije i preseljenja planirana je u fazama u roku jedne godine. Predviđeno ulaganje financiralo bi se vlastitim sredstvima i sredstvima Hrvatskog fonda za razvoj. Osnovni cilj je zaokruživanje cjelokupnog poslovnog sistema poduzeća na jednoj lokaciji s uvođenjem najnovije tehnologije kojom bi se poboljšali uvjeti rada, te jačanje konkurentne snage. Također je u razvojnom programu predviđeno i povećanje izvoza, odnosno promjena strukture prihoda na način da bi u 1992. prihodi od izvoza činili oko 60,00%, a u 1993. oko 80,00%. Razvojnim programom planirana je promjena kvalifikacijske strukture i broja zaposlenika. Koncem 1991. Poduzeće je imalo 882 zaposlenika. Istaknuta je potreba za visokostručnim kadrom proizvodnog i marketinškog usmjerenja, te reorganizacija poslova po pratećim službama. Planom kadrova za razdoblje od 1992. do 1996. predviđene su promjene broja zaposlenika u odnosu na 1991. na način da se primi u radni odnos 171 novi zaposlenik, a da za 413 zaposlenika prestane radni odnos, te bi koncem 1996. Društvo imalo 640 zaposlenika. U navedenom razdoblju planiran je odlazak u mirovinu za 166 zaposlenika, odlazak na vlastiti zahtjev za 90 zaposlenika, prestanak radnog odnosa zaposlenika koji su zaključili ugovore o radu na određeno vrijeme, te ostali razlozi odlaska za 58 zaposlenika. Društvo je ostvarilo ciljeve predviđene razvojnog programa su osim u dijelu koji se odnosi na preseljenje na novu lokaciju, odnosno nije zaokružilo cjelokupni poslovni sistem na jednoj lokaciji. Društvo je tehnološki unaprijedilo proizvodnju i očuvalo produktivnu zaposlenost. U razdoblju od pretvorbe do konca 2001., ostvareni prihodi i rashodi pokazuju tendenciju rasta s tim da su rashodi rasli sporije od prihoda, te je u svakoj poslovnoj godini unutar proteklog razdoblja ostvarivalo dobit. Društvo je koncem 2001. imalo 733 zaposlenika što je u odnosu na broj zaposlenika predviđenih razvojnim programom više za 93 zaposlenika. U proteklom razdoblju (od pretvorbe do obavljanja revizije), redovno su isplaćivane plaće, a dividenda od 1995. Iz navedenih podataka zaključuje se da su ciljevi privatizacije određeni člankom 1. Zakona o privatizaciji u potpunosti ostvareni.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

U očitovanju od 22. srpnja 2002. na Izvješće o obavljenoj reviziji pretvorbe i privatizacije zakonski predstavnik pravne osobe navodi da je DP LTA Varaždin osnovalo 1990. godine MIV d.o.o. Varaždin, te da je uskoro nakon osnivanja (početkom 1991.) nad osnivačem DP LTA Varaždin pokrenut stečajni postupak. Osnivanju MIV d.o.o. prišlo se u namjeri da se izbjegnu štetne posljedice otvaranja stečajnog postupka, a to je značilo nastavljanje obavljanja gospodarske djelatnosti, stvaranje prihoda i nastavak rada zaposlenika koji bi inače ostali bez posla.

Navodi da je takav postupak bio opravdan sa stajališta ne samo zaposlenih već i sa stajališta interesa Grada Varaždina, poslovnih partnera i vjerovnika LTA. Naročito se ističe da je takva radnja opravdana i sa stajališta interesa Republike Hrvatske, osobito u tadašnjim okolnostima kada je Društvo imalo odgovornu zadaću organiziranja i provedbe proizvodnje naoružanja, te da je zbog važnosti vojne proizvodnje ono imalo status pravne osobe od posebnog državnog interesa za obranu.

Nakon okončanja stečajnog postupka DP LTA Hrvatski fond za razvoj bio imateljem 94,57% poslovnih udjela, koji su preoblikovanjem društva u dioničko društvo pretvoreni u 14 447 dionica. Kako se radnici ne bi neopravdano oštetili u njihovom pravu na stjecanje dionica, zbog pokrenutog stečaja i osnivanja novog društva, prišlo se postupku preoblikovanja društva s ograničenom odgovornošću u dioničko društvo, te prodaje dionica u vlasništvu Hrvatskog fonda za razvoj. U očitovanju se navodi da takav postupak nije izravno reguliran Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća pa se taj zakon u konkretnom postupku prodaje dionica mogao primjenjivati samo načelno i posredno. Također se navodi da su kod prodaje dionica primjenjena samo osnovna načela Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, osobito što se tiče popusta, broja stečenih dionica i rokova otplate, te da Izvješćem utvrđene povrede Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća u postupcima pretvorbe i privatizacije zbog specifičnosti ne mogu se podvesti pod navedeni Zakon.

Navodi se da dionice koje se prodaju i njihova nominalna vrijednost nije vidljiva u Programu pretvorbe ali da su ti podaci vidljivi iz Odluke o pretvorbi i iz zaključenih ugovora o prodaji dionica. U očitovanju je navedeno da je neusklađenost procjene vrijednosti društva iz Programa pretvorbe i Odluke o pretvorbi nevažna budući da je Izvješćem konstatiran način kako se došlo do konačnog utvrđivanja vrijednosti društva. Navodi se da je u Programu utvrđena vrijednost koju je procijenila ovlaštena organizacija, a na koju procjenu je Agencija stavila primjedbe 17. lipnja 1992. Na osnovu tih primjedbi izvršena je dopuna elaborata o procjeni, a u tu svrhu zatraženi su od Općinske uprave društvenih prihoda podaci o prometnoj vrijednosti zemljišta na području općine Varaždin. U skladu s dobivenim podacima povećana je vrijednost zemljišta, a istodobno je smanjena vrijednost opreme radi znatnih oštećenja u ratnim djelovanjima. U očitovanju se navodi da Program pretvorbe datira iz travnja 1992., a procjena vrijednosti društva usklađena je s Agencijom u srpnju 1992., što je potvrđeno izdavanjem suglasnosti Agencije od 9. srpnja 1992., te da je Odluka o pretvorbi donesena u skladu s izdanom suglasnošću. Navodi se da Društvo nije mijenjalo podatke u Programu jer se podrazumijevalo da se odluka o pretvorbi donese u skladu s izdanom suglasnošću od Agencije, te je neusklađenost isključivo formalna i od nebitnog značaja za pravilnost postupaka pretvorbe i privatizacije. Također se navodi da se pretvorba i prodaja dionica obavljala po specifičnom postupku, pri čemu se nije izravno primjenjivao Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća, te da se smatralo da nije potrebno sastavljati izmjene Programa pretvorbe kojeg i nije bilo nužno donositi zbog specifičnih uvjeta.

Za nalaz Državnog ureda za reviziju da u postupku upisa dionica nije vidljiv razlog utvrđivanja kriterija upisa dionica, navodi se da su kriteriji jasno određeni od strane Komisije za prodaju dionica i da su tako određeni kriteriji prema svim upisnicima jednako primijenjeni.

S obzirom da se radi o otkupu dionica u postupku preoblikovanja društva nije se mogao povrijediti Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća koji se na navedeni slučaj primjenjivao

samo načelno.

Vezano uz nalaz da Komisija za prodaju dionica nije smjela bez punomoći dioničara utvrđivati uvjete preuzimanja otplate dionica u očitovanju se navodi da se smatra da je Državni ured za reviziju u vezi s time izveo pogrešan zaključak jer su navedena određenja Komisije imala značaj preporuka ali nikako ne i obvezu u prijenosu dionica. Navodi se da Komisija nije naložila zaključivanje određenih ugovora pod određenim uvjetima, a svi su ugovori zaključeni slobodnom voljom ugovornih strana. Da to nije tako ne bi bilo moguće zaključivanje tolikog broja ugovora s toliko sudionika. Osim toga navode da bi zaključivanje ugovora na drukčiji način, osim očitovanja slobodne volje, dovelo u pitanje njihovu pravnu valjanost koju nitko od ugovornih stranaka ne osporava, te da je cilj ovakvih preporuka Komisije bio da se stjecanje dionica omogući svim trenutno zaposlenim radnicima, uključujući i one koji zbog formalnih ili praktičnih razloga nisu mogli upisivati dionice u vrijeme otkupa od Hrvatskog fonda za razvoj. Zakonski predstavnik u očitovanju navodi da je rezultat takvih prijenosa dionica bio da su u vlasničkoj strukturi Društva u pretežitom dijelu bili zastupljeni mali dioničari. Također navode da je zaključivanje navedenih ugovora neosnovano okarakterizirano povredom članka 211. Zakona o trgovačkim društvima budući je navedena odredba načelne prirode i ne regulira konkretna prava i obveze dioničara, te da pravnu osnovu za zaključivanje navedenih ugovora predstavljaju opći propisi građanskog prava (Zakon o obveznim odnosima) pa se samo u smislu tih propisa može određivati pravni karakter uvjeta i učinaka ugovora.

Kao razlog kasnijeg brisanja dionica s prenositelja navodi se neizvršeno usklađenje podataka o otplati dionica s Fondom, koji je na zakašnjele uplate obračunavao zatezne kamate i iz uplata prvo podmirivao kamate pa tek onda ostale obveze, te je tek nakon potpunog usklađenja podataka izvršeno brisanje dionica s imena prenositelja.

Za upisane a neotplaćene dionice i za dionice u vlasništvu Fonda, a za koje Društvo nije uplaćivalo dividendu Fondu, navedeno je da je razlog neuplaćivanja dividende bila tadašnja politika Fonda da se dividenda ne povlači iz društva u kojem se ona može upotrijebiti u izravne produktivne svrhe, a da je Društvo u to vrijeme intenzivno provodilo razvojni program koji je podrazumijevao visoka ulaganja. Navodi se da je poznato da je Fond podržavao razvoj i ulaganje u društvima te, u skladu s takvom politikom, nije Društvu dostavljen zahtjev za isplatu dividende. Kao razlog nepovlačenja dividende od strane Fonda navodi se održavanje nužne likvidnosti Društva i podrška programu ulaganja u razvoj, odnosno neisplaćenom dividendom realno je poboljšana likvidnost Društva da bi se mogla obavljati ulaganja u proširenje i modernizaciju proizvodnje. Korištenjem tih sredstava omogućilo se manje kreditno zaduživanje odnosno redovite otplate kredita koje je Društvo moralo uzimati radi provedbe visokih ulaganja. Navodi se da su sredstva neisplaćene dividende u cjelosti iskorištena produktivno jer se povećao ukupni kapital Društva, a što je doprinijelo sigurnosti vjerovnika i banaka pa prema tome i boljem bonitetu Društva.

Također se kao razlog neuplaćivanja dividende Fondu navodi da uplate nisu obavljane radi neusklađenosti podataka o iznosima otplaćenih dionica te da je te podatke Fond trebao dostaviti Društvu uz zahtjev za isplatu, a kad je zahtjev dostavljen 13. svibnja 2001. isplaćena mu je odgovarajuća dividenda. Na nalaz da nije vidljiv razlog zbog čega Društvo nije isplatilo pripadajuću dividendu Fondu u očitovanju se navodi da je Izvješćem utvrđeno da je uprava u prijedlogu odluke navela kao razlog prijenosa neisplaćene dividende Fondu u zadržanu dobit nastup zastare, odnosno da je to razlog.

Vezano uz nalaz Državnog ureda za reviziju da Društvo nije na isplaćene naknade zaposlenima obračunalo poreze i doprinose, a na nagrade upravi koje su isplaćivane dodjelom vlastitih dionica nije obračunalo porez na plaću za primanja po osnovi nagrada za ostvarene rezultate u dionicama, u očitovanju se navodi da je Društvo u vezi s tim obračunima poduzelo mjere sporazumnog rješavanja s Poreznom upravom, Područni ured Varaždin.

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Područni ured Varaždin, Kratka 2.

Ovlašteni državni revizori:

Jelena Oršolić, dipl. oec.

Vesna Jurec, dipl. oec.

Ljiljana Slivar, dipl. oec.

1. Upravni odbor:

Božidar Husnjak, od 24. rujna 1992. do 28. listopada 1992.

Franjo Šantek, od 24. rujna 1992. do 28. listopada 1992.

Damir Begović, od 24. rujna 1992. do 28. listopada 1992.

Čedomil Cesarec, od 24. rujna 1992. do 28. listopada 1992.

Tihomir Rožmarić, od 24. rujna 1992. do 28. listopada 1992.

Drago Špoljarić, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Josip Canjuga, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Božo Sobota, od 28. listopada 1992. do 6. studenoga 1994.

Ivan Horvat, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Hranislav Skenderović, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Damir Begović, član od 28. listopada 1992. do 31. prosinca 1993.

Danica Lepoglavec, od 1. siječnja 1994. do 19. prosinca 1995.

Olga Biščević, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Zvonko Krznar, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Mladen Savić, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

2. Nadzorni odbor:

Ružica Brčić, od 24. rujna 1992. do 1. srpnja 1994.

Ranka Benc, od 24. rujna 1992. do 28. listopada 1992.

Franjo Lovrenčić, od 24. rujna 1992. do 28. listopada 1992.

Vladimir Branilović, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Barica Mudri, od 28. listopada 1992. do 19. prosinca 1995.

Zdravka Šlezak, od 1. srpnja 1994. do 19. prosinca 1995.

Stjepan Adanić, od 19. prosinca 1995 do 20. rujna 1997.

Stjepan Šturlan, od 19. prosinca 1995 do 20. rujna 1997.

Čedomil Cesarec, od 19. prosinca 1995 do 20. rujna 1997.

Alfred Rosai, od 19. prosinca 1995 do 20. rujna 1997.

Ivan Horvat, od 19. prosinca 1995 do 20. rujna 1997.

Branko Beljščak, od 19. prosinca 1995 do 20. rujna 1997.

Branko Breški, od 19. prosinca 1995 do 20. rujna 1997.

Vilim Habuš, od 20. rujna 1997. do 25. lipnja 1999.

Ivan Breški, od 20. rujna 1997. do 25. lipnja 1999.

Branko Beljščak, od 20. rujna 1997. do 25. lipnja 1999.

Stjepan Adanić, od 20. rujna 1997. do 25. lipnja 1999.

Stjepan Šturlan, od 20. rujna 1997. do 25. lipnja 1999.

Alfred Rosai, od 20. rujna 1997. do 25. lipnja 1999.

Čedomil Cesarec, od 20. rujna 1997. do 25. lipnja 1999.

Stjepan Adanić, od 25. lipnja 1999. do 7. srpnja 2001.

Čedomil Cesarec, od 25. lipnja 1999. do 7. srpnja 2001.

Zlatko Ivaniš, od 25. lipnja 1999. do 7. srpnja 2001.

Darinka Matić, od 25. lipnja 1999. do 7. srpnja 2001.

Ferdo Spajić, od 25. lipnja 1999. do 7. srpnja 2001.

Stjepan Šturlan, od 25. lipnja 1999. do 7. srpnja 2001.

Dubravko Vukalović, od 25. lipnja 1999. do 7. srpnja 2001.

Ljubo Novoselić, od 7. srpnja 2001.

Jakša Marasović, od 7. srpnja 2001.

Marijan Ricov, od 7. srpnja 2001.

Jadranko Robić, od 7. srpnja 2001.

Stanislav Siročić, od 7. srpnja 2001.

Ferdo Spajić, od 7. srpnja 2001.

Ivan Vusić, od 7. srpnja 2001.

4. Direktor ili Uprava:

Drago Špoljarić, direktor od 21. ožujka 1992. do 9. prosinca 1995.

Uprava društva:

Drago Špoljarić, predsjednik uprave od 9. prosinca 1995.

Josip Canjuga, zamjenik predsjednika, od 9. prosinca 1995.

Hranislav Skenderović, član uprave, od 9. prosinca 1995.